

DOLENSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtek — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROCNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEK. RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

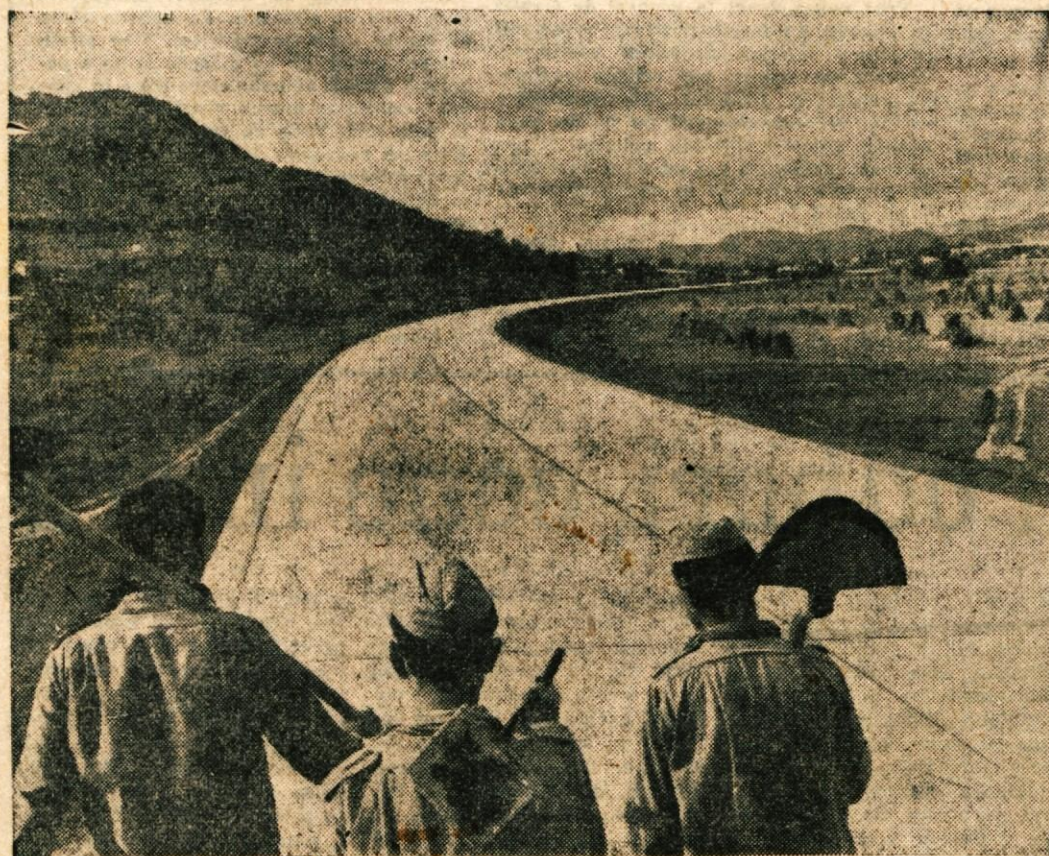
Stev. 43 (449)

LETO IX

NOVO MESTO, 30. OKTOBRA 1958

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Zora Rupena — Uredništva IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenarobnih rokopisov ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje "Slovenski poročevalci" v Ljubljani

BITKA JE DOBLJENA!

Zmaga, v katero nismo dvomili od prvega dne dalje, ko so v aprilskem snegu, dežju in mrazu prišle k nam mladinske brigade, je dobojevana: avtomobilska cesta bratstva in enotnosti je stekla od Ljubljane do Zagreba. V preteklem tednu so položili nanjo zadnje kvadratne metre asfalta in betona. Veliko delo investitorjev, strokovnjakov ter delavcev gradbenih podjetij in 54.000 mladincev in mladink naših narodov je kronano z uspehom. Zdaj bodo brigade poskrbele še za robne trakove nove ceste, za urejevanje okolja in dovozov, 23. novembra pa bo nova cesta slovesno izročena prometu.

Občine, cene in trg

S posvetovanja predsednikov občinskih ljudskih odborov

23. oktobra so se zbrali predsedniki občin našega okraja v sejni dvorani OLO Novo mesto in se pogovorili o vprašanju trga in cen ter o delu občin. Posvetovanje je vodil predsednik OLO Franc Pirkovič, sodelovala pa sta tudi načelnik Tajništva za gospodarstvo Ivo Novšak in direktor Okrajnega zavoda za plan Marko Ivanetič.

Predsednik Pirkovič je v kratkih besedah ugotovil, da na področju okraja Novo mesto postaja vprašanje trga in cen iz dneva v dan bolj pereče, čeprav o tem že nekaj let razpravljamo. Nekateri pojavi na trgu so škodljivi in nepravilni in jih moramo odpraviti. Statistika kaže, da imamo pri prehranjenih proizvodih in živilih najvišje cene, ki so na področju FLRJ. Isto ugotavlja tržna inšpekcija. Gospodarske organizacije ne upoštevajo dogovorjenih cen. Slišati je izgovore, češ — trgovina je nerazvita, ljudje, ki delajo v trgovini niso kos nalogam, osnovna sredstva so premajhna itd. Take trditve sicer niso laž, vendar nas ne opravičujejo. Z višjimi cenami škodimo le sebi, ker dohodkov s tem ne povečamo, ampak tudi sami plačujemo dražje. Odlok sekretariata za blagovni promet o evidenci in kontroli cen nas je postavil pred nalogo, ko se s cenami moramo spopasti. Svet za trgovino OLO Novo mesto je na seji 16. oktobra sprejel ustrezne sklepe.

Slanina in mast — cenejša!

Na Gospodarski poslovni zvezi Novo mesto so nam povedali, da bodo od 1. novembra dalje pocenili svežo svinino in domačo mast v svojih prodajalnah za 20 din po kilogramu.

Nov delovni čas mesnic

Upravni odbor je sklenil uvesti nov delovni čas za mesnice. Od 1. novembra dalje bodo odprte mesnice dopoldne od 6.30 do 12. ure in popoldne od 15. do 17. ure; to velja za vse prodajalne razen poslovalnice št. 1 (Kandija), ki bo odprta dopoldan kot ostale mesnice, popoldne pa od 14. do 16. ure.

Ob ponedeljkih bodo vse mesnice v mestu in Briljini odprte nepretrgoma od 6.30 do 13. ob sobotah pa od 6.30 do 16. ure.

O VPRASANJU CEN IN UPSTALITVE TRGA

Z omenjenimi sklepi so občinski ljudski odbori zadolženi za naslednje naloge: vse gospodarske organizacije, ki prodajajo izdelke široke potrošnje ali nudijo potrošniku komunalne in obrtne storitve, morajo dostaviti občinam do 1. novembra cenike, veljavne od 30. septembra. Razen tega morajo na vidnem mestu v poslovnih prostorih obesiti cenike tako predmetov široke potrošnje kot obrtnih uslug in storitev. Cene se ne smejo zviševati nad one, ki so bile veljavne 30. septembra. V izjemnih primerih sme to dovoliti občinski ljudski odbor, okraj ali republika. Občine morajo izdati odlok o preprečitvi zviševanja cen ter o evidenci in kontroli cen in odlok o predložitvi cenikov. Vnaprej morajo sami spremljati gibanje cen in takoj intervenirati, če bi bilo potrebno. Občinski ljudski odbori morajo takoj določiti osebo, ki bo te naloge opravljala, in vzpostaviti službo blagovnega prometa. Za politiko cen so neposredno odgovorni na občinah uslužbenec, ki to delo opravljajo ter uslužbenec, ki vodi delo gospodarstva občine, v gospodarskih organizacijah pa neposredno upravniki ali direktorji ter uslužbenec, ki vodi finančne posle, kakor tudi vsi oni, ki se ukvarjajo s cenami. Proti omenjenim bo v primeru nepravilnosti takoj uveden postopek zaradi nevestnega opravljanja službe in uporabljene kazenske sankcije. Občine morajo takoj določiti najvišje prodajne cene na drobno za živila, ki so za potrošnika pomembna. Za žita in preskrbo z moko je bil sprejet poseben sklep, s katerim so določeni najvišji stroški maloprodaje žit in mletvskih izdelkov ter najvišji stroški za peko kruha. Stroški grosista za žito in mletvske izdelke so previsoki v primerjavi s stroški prodaje na drobno. O tem bo okraj obvestil Sekretariat za blagovni promet LRS. Občine morajo prebivalstvu preko gospodarskih organizacij zagotoviti oziroma, o nepravilnostih pri uresničevanju nalog za usta-

POGODBENA PRESKRBA TRGA

je učinkovit način, s katerim bi stanje na njem uredili. Zadržane organizacije in državna kmetijska posestva so sposobna pridelati dovolj kmetijskih pridelkov za uspešno intervencijo na trgu. Vendar ne proizvajajo, ker se boje, da ne bodo mogle prodati. Občine bi morale posredovati pogodbe med njimi in trgovsko mrežo. To je treba nujno pričeti uresničevati takoj v večjih krajih, kjer so možnosti za to. Za prihodnje leto še ni prepozno.

NEPRAVILNOSTI PRI ODKUPIH

V razpravi so predsedniki občin omenili nepravilnosti, ki se kažejo predvsem pri odkupu. Vprašanje zase je odkup goveje živine. Dogovorjene cene presegajo zlasti izvorna podjetja. Dele zaklane živine, ki ne gredo v izvoz, prodajo po nizkih cenah domačim podjetjem in kljub temu zaslužijo zaradi stitja. (Nadaljevanje na 2. strani)

Peti mednarodni sejem "Sodobna elektronika"

Peti mednarodni sejem "Sodobna elektronika" bo letos od 31. oktobra do 9. novembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Prikazani bodo najnovejši tehnični dosežki na področju šibkega električnega toka, oziroma na področju praktične porabe elektronike; a to je predvsem področje automatizacije v gospodarstvu, kakor tudi na drugih področjih javnega življenja.

Na sejmu bo sodelovalo 11 slovenskih podjetij, 1 iz Hrvaške, 8 iz Srbije, 1 iz Bosne in Hercegovine, in 33 tujih, pretežno kolektivnih razstavljalcev iz Zahodne in Vzhodne Nemčije, CSR, Madžarske, Belgije, Danske, ZSSR, ZDA in Francije.

Kolektivne pogodbe

Sklepanje kolektivnih pogodb za zaposlene v privatni obrti bodo prevzeli občinski sindikalni sveti in pododbori okrajne obrtne zbornice. To je bilo potrebno, da bi vskladili nagajevanje v socialističnem in privatnem sektorju obrti.

Svetle tradicije in navdušenost iz NOB — spodbuda za premagovanje težav

S proslave 15-letnice I kongresa SPZZ v Novem mestu

Nepozabno srečanje skoraj 300 delegatov ustanovnega kongresa SPZZ, žena iz Trsta, Gorice in Koroške ter številnih gostov v soboto v Mirni peči in na partizanskem Rogu ter v nedeljo na zaključnem slavlju v Novem mestu ni bilo le dostojna počastitev jubileja slovenskih žena in njihove borbe, temveč predvsem tudi prisrčno, nadvse toplo snidenje tovarišic, prvih bork, aktivistk in graditeljic novega življenja. V Mirni peči so počastile spomin nepozabne Zore Rupena-Katje, prve sekretarke Pokrajinskega odbora APZ za Primorsko, na Rogu pa so se zbrale na zaključno slavo v Novem mestu. Prišli so tudi predsednik izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, podpredsednik dr. Jože Vilfan, podpredsednica SZDL Slovenije Vida Tomšičeva, sekretar GO SZDL France Kimovec-Ziga, predsednik CK LMS Tone Kropušek in številni drugi gostje.

Slavje je začela predsednica Zveze ženskih društev Slovenije Angelca Ocepke. Med njenim govorom o pomenu in zgodovini ženskega gibanja v Sloveniji je delegacija žena ponesla venec k spomenikom na Vratih. Prisrčno in ganljivo so pozdravili žene, matere in borce novomeški pionirki, toplo dobrodošlico Dolenjske pa jim je izrekel tudi predsednik okrajnega odbora SZDL Jože Borštnar. Po pozdravu člana glavnega štaba mladinskih brigad Dušana Litvinoviča je delegatkam in

gostom spregovoril predsednik izvršnega sveta LRS tovariš Boris Kraigher, ki je med drugim dejal, da je bil I. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze pred 15 leti na Dobrniču nedvomno eden najvažnejših mejnikov v razvoju NOB slovenskega naroda na poti enakopravne vključitve slovenske delovne žene v borbo za naše narodne pravice in v borbo za socialno preobrazbo celotne naše družbe, v borbo za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega človeka.

Tovariš predsednik izvršnega sveta je nato opozoril na disciplino in varčevanje, ki sta pomembna činitelja v zagotovitvi dviga življenjske ravni. Podrobneje je obrazložil, kje so viri, s katerimi zagotavlja skupnost dvig življenjske ravni v sedanjem položaju.

ZAUPAMO IN NASLANJAMO SE PREDVSEM NA LASTNE SILE

Zatem je tov. Kraigher opozoril na posebno skrb za pravilno reševanje naših gospodarskih problemov in za pravilno reševanje gospodarskih težav. Gre za vprašanje, ki je v zvezi z mednarodnim položajem, v katerem je zdaj Jugoslavija. Obširno je obrazložil ozadje kampanje proti Jugoslaviji, ki jo vodijo proti nam nekateri dežele vzhodnega bloka, s posebno ostrino pa Kitajska, Bolgarija in Albanija. Takšni napadi vodijo k razvijanju sovinstičnih in iredentističnih težni ne samo v vzhodnem bloku, ampak dajejo tudi pomoč protijudskim silam v zahodnih deželah. Primera z dvojezičnimi šolami na Koroškem in s procesom proti beneškim partizanom v Firencah to jasno dokazuje. Toda kljub vsem napadom imamo vse zaupanje v uspešnost naše borbe. Jugoslovanski narodi so znani po tem, da znajo vedno v času

Tovarišica Angelca Ocepke, predsednica Zveze ženskih društev, na proslavi v Novem mestu

najbolj nesramnih napadov od zunaj najbolje premagovati svoje težave in da dosegajo prav v takih trenutkih največje uspehe.

Svetle tradicije naših narodov v borbi, tisti polet in tista navdušenost, ki je prevladovala v vseh naših akcijah v toku NOB, polet in navdušenost, ki sta prevladovala prvi kongres SPZZ v Dobrniču, naj nam bo spodbuda za združevanje naših sil, za razvijanje odločne borbe za premagovanje težav, ki so sedaj pred nami.

S temi besedami je tovariš Boris Kraigher zaključil svoj govor. Tovarišica Francka Slak je prebrala pozdravno pismo, ki so ga udeleženci proslave poslali predsedniku republike tovarišu Titu, simfonični orkester Radia Ljubljana s prvaki ljubljanske Drame pa je predvajal kulturni spored.

Večerni politični šoli

v Novem mestu in Vidmu-Krškem bosta začeli s predavanji kmalu po 1. novembru. Predelovali bosta skrajšan program republiške politične šole (politično ekonomijo in ekonomiko FLRJ, osnove marksizma, zgodovino delavskega gibanja in ZKJ, socializem in država ter komunalni sistem, vloga subjektivnega činitelja). Šoli sta namenjeni pridobivanju osnovne politične izobrazbe članom ZKJ, vodilnim delavcem in uslužbencem iz podjetij, članom delavskih svetov in

upravnih odborov in pod. Predavanja bodo trikrat na teden, junija 1959 pa bosta šoli imeli zaključne izpite.

Prijave sprejemata občinska komiteja ZKS v Novem mestu in Vidmu-Krškem. Šoli dajeta brezplačen pouk.

Dr. Jože Vilfan predaval v Novem mestu

V petek popoldne je v sejni sobi OLO predaval podpredsednik izvršnega sveta LRS dr. Jože Vilfan občinskemu in okrajnemu predavateljskemu aktivu komunistov o »Izvorih, osnovnih značilnostih in duhu Programa ZKJ. Organizacije Zveze komunistov v okraju začinjajo spet z načrtnim predelovanjem Programa ZKJ.

Danes seja OLO

Danes dopoldne se je ob 9.30 začela v Domu ljudske prosvete v Novem mestu 2. skupna seja okrajnega zbora in zbora sejalcev. Na nji bodo obrnili sklepati o poročilu sveta za finance in družbeni plan, ki govori o polletni uresnitvi plana in triletni realizaciji okrajnega proračuna. Potrčili bodo sklepni račun OLO Novo mesto za 1957, razpravljali bodo o premoženjsko-pravnih zadevah, o jamstvih gospod. organizacijam, o poročilu komisije glede upravno-teritorialnih sprememb v okraju Novo mesto in o nekaterih drugih upravnih zadevah.

VREME

ZA ČAS OD 31. X DO 9. XI. Konec oktobra ali v začetku novembra padavine z močno ohladitvijo (sneg do nižin), nato bo prevladovalo lepo vreme, vendar okrog 4. in okrog 8. novembra prehodno poslabšanje ali celo padavine.

«Zbežite sence, vzdij čisti dan! Kdor si po tihih gozdih zakopan, komur zgubljeni prah v vesoljstvu plava, kdor v ječah padel si od črnih ran, glej, iz noči življenje vzplapolava...» Tako poje pesnik v pesmi vitanici in jo zaključil: «... Naj svoboda ljudi, naj čast, poštenje, naj radostne pravice žuborenje privablja iz temin počača dlan: kar je velikega, rodi trpljenje, zbežite sence, vzdij čisti dan!» — In ta dan je vzšel; v njegovem siju gradimo in ustvarjamo srečo in blagostanje v mirnem, svobodnem domu. Njih, znanih in neznanih junakov naše revolucije, se tudi ob letošnjem dnevu mrtvih hvaležno spominja vsa domovina, za katero so živeli in umrli.

Čemu dve tovarni?

V IEV, obrat Sentjerne, izdelal investicijski program za razširitev proizvodnje, za kar bodo porabili 31 milijonov dinarjev. Zdj izdelujejo več vrst uporov in potenciometrov za potrebe radio industrije. Ko bodo zgradili novo montažo in dvignili stavbo, v kateri delajo sedaj potenciometre, za eno nadstropje, bodo začeli izdelovati tudi miniaturne upore in potenciometre. Njihova proizvodnja znaša 9 milijonov uporov letno, kar je dovolj, da krijejo celotne potrebe jugoslovskega trga. Zadnje dve leti so dosegli kvaliteto, ki je enaka inozemski.

tabavo licence za izdelavo uporov in za investicije.

V IEV obrat Sentjerne se zdaj upravičeno sprašuje, če je prav, da zgradi v Beogradu še eno tovarno uporov, ko že njihova zadovolji vse potrebe

Za dvig cen v obrti ni razloga

V članku pod gornjim naslovom, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 16. oktobra, je bila večja napaka, ki je nastala zaradi prepisovanja pri sestavljanju članka. V četrtem odstavku, ki govori o razvoju obrti in realizaciji načrta za njen razvoj, so navedene le številke za privatni sektor. Podatki za socialistični sektor obrti so pomotoma izostali. Napaka naknadno popravljamo.

V članku pod gornjim naslovom, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 16. oktobra, je bila večja napaka, ki je nastala zaradi prepisovanja pri sestavljanju članka. V četrtem odstavku, ki govori o razvoju obrti in realizaciji načrta za njen razvoj, so navedene le številke za privatni sektor. Podatki za socialistični sektor obrti so pomotoma izostali. Napaka naknadno popravljamo.

torja ustvarila 513 milijonov 386.000 din.

Delovna sila je v obeh sektorjih narasla za 1,2 odstotka, proizvodnja pa za dobrih 13 odstotkov.

16. številka URADNEGA VESTNIKA

18. oktobra je izšla 16. številka Uradnega vestnika Okrajnega mesta, ki prinaša v svoji vsebini: Poročilo okrajne volilne komisije v Novem mestu o izidu volitev v okrajni ljudski odbor Novo mesto, statut občine Metlika in Semič ter odredbo o roku trgatve grozdja za predelavo v vino v občini Crnomelj. Na koncu prinaša še bilanco z dne 31. decembra 1957 Gozdarske poslovne zveze »Zasavje« v Sevnici.

Premagovalec skušnjav

Radoslav Mitrović iz Risna v Boki Kotorski ni pokusil niti kaplje alkohola, čeprav že 36 let dela v gostilni.

VEČ SKRBI ZA POZARNO VARNOST!

Požarna varnost je pomembnejša kot sodijo v nekaterih podjetjih. Požarnovarnostna komisija pri občinskem ljudskem odboru Videm-Krško je pregledala obratne prostore Gradbenega podjetja »Sava« v Krškem. Ugotovila je, da je električna napeljava zelo pomanjkljiva in le zaščitno napeljana od razvodne plošče do krož-

ne šage. Zica je potegnena po lesenem tramovju in pribita z navadnimi žebli. Spoji so neizolirani, vidni so sledovi kratkega stika, ker je tramovje ožgano. V mizarški delavnici stoji pločevinasta peka na lesenih tleh brez zaščitnega podstavka. Tria okoli nje peči so močno ožgani, v bližini pa leže tudi razni odpadki. Podjetje ima sicer tri ročne gasilne aparate, vendar jih nihče ne zna uporabljati.

Pri Kmetijskem posvetu Matija Gubec v Leskovcu so ugotovili vrsto nepravilnosti. Električna napeljava v mehanični delavnici je zelo slaba. V neposredni bližini je skladišče hitro vnetljivih tekočin. Nimalo ročnih gasilnih aparatov in tudi vode za gašenje ni dovolj. Napisov o prepovedi kajenja ni nikjer. Kot smo poročali v zadnji številki, je zaradi slabe napeljave na tem posvetu 2. oktobra letos električni tok ubil delavca.

Ljudski odbori, cene in trg

Takšen odnos posameznih podjetij do požarnovarnosti predpisov lahko ocenimo le kot materialnost. Prav bi bilo, da bi posredali svojo besedo o tem vprašanju tudi organi delavškega upravljanja. Delavski svet in upravni odbori, če se uprave podjetij ne zanimajo dovolj. To bi bilo delavcem zelo v prid.

Za kate in za res. 5. oktobra ob 19. uri se je v vasi Vrh nad Mokronogom zbralo več moških, ki so se za zabavo metali po tleh. Med njimi sta bila tudi Alojz Pečnik, star 55 let, in J. M. iz Gor. Lakenc, star 29 let. Med zabavo je kasneje prišlo do prepiri in pravega pretepa. J. M. je Alojza Pečnika, ko sta se vračala domov vrzel tako močno po tleh da mu je poškodoval glavo. Pretepel so ga v bolnico, kjer je kasneje umrl.

Do prepira in pretepa je prišlo 12. oktobra med družinama J. M. in J. H. iz Trebeča. Pretepal so se tako srdito, da je bila T. H. hujše poškodovana. J. H. pa laže. Poškodbe je povzročil J. M., ki je, kot je videti, »nadarjeni« pretepač.

VLOMI IN ROPI

Mladoletnik N. N., star 15 let, iz Dol. Karteljeveca, je ukradel Ani Rozman iz leta vsaj 3000 din.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Ze več dni poteka v političnem odboru Združenih narodov razprava o razorožitvi. Spet je prišla do izraza stara teorija; oba bloka se držita svojih stališč, medtem ko nepredeljene države skušajo posredovati med njima. V bistvu gre za dve stališči: zahodne države podpirajo resolucijo, po kateri naj bi ustvarili jedrske poskuse med pogajanj, ki se začne v petek v Zenevi. Pripravljene so tudi ustavitvi poskuse za eno leto, če bi isto storila tudi Sovjetska zveza. Z druge strani pa zahteva ZSSR ustavitve jedrskih poskusov za nedoločen čas.

atomskega orožja in materiala. Možnosti za sklenitev takega sporazuma pa ni trenutno prav nobena. Zanimivo je, da ne francosko stališče do nedavnega zagovarjale ZDA in Velika Britanija, ki jih zdaj de Gaulle dolži, da so pustile na cedilu Francijo, ki bi tudi rada imela svojo bombo.

Sklepi ženevske konference sicer ne bodo obvezni za druge države razen ZDA, ZSSR in Veliko Britanijo, toda svet upa, da bodo potem v okviru Združenih narodov izdelali splošen sporazum o prenehanju jedrskih poskusov, ki bi ga podpisale vse države. In tukaj utegne delati težave Francija.

Razorožitev in Alžirija

Pred nekaj dnevi je general de Gaulle na tiskovni konferenci v Parizu presenetil javnost s pozivom alžirskim voditeljem osvobodilne fronte, naj pridejo v Pariz na pogajanja. Obljubil jim je popolno osebno varnost, poudaril pa je, da bodo govorili samo o vojaških zadevah. O političnih vprašanjih naj odločijo novembrske volitve v Alžiriji in nadaljnji razvoj v tej deželi.

Ze dejstvo, da se je de Gaulle odločil za ta korak, je presenetljivo. Noben francoski ministrski predsednik pred njim si ne bi upal pomisliti na to, da bi sedel z uporniki za zeleno mizo. Toda dejstvo,

da je de Gaulle označil kot kraj pogajanj Pariz in izključil možnost pogajanj o političnih zadevah, je naglo začasno alžirsko vlado, da je de Gaulle ponudbo zavrnila. Seveda je takoj pripomnila, da ne zavrta načela pogajanj, ampak samo de Gaulleove pogoje, ki so ganjo nesprejemljivi. V izjavi zastopnika alžirske fronte je bilo žužiti bradek ožitek de Gaulle, češ da je ta predlagal pogajanja samo zato, da bi lahko potem »odložil« alžirske upornike, da so nepustljivi in da se nečje pogajati. To naj bi dosegel s svojimi nesprejemljivimi pogoji v času, ko se politični odbor OZN pripravlja na razpravo o alžirskem vprašanju.

Naj bo tako ali drugače, skoraj vsi opazovalci se strinjajo, da nobena stran ni zaprla vrata pogajanjem. Obe strani namreč čutita, da bo mogoče samo s pogajanj priti iz alžirske slepe ulice in končati nesmiselno morijo v Alžiriji, ki traja že peto leto. Tako de Gaulle kot Ferhat Abas sta pokazala, da si upata poskušati nekaj novega. Oba državnika ovira krvava dediščina štiriletno vojne v Alžiriji in sovraštvo, ki se je med tem nakopičilo. Zato bo potrebno še nekaj časa in potrpljenja, da se gledišča zblížijo. In ker druge poti ni, se bodo morala gledišča zblížiti. Navsezadnje tudi alžirska vojna ne more večno trajati.

PROMETNE NESREČE

PAZITE NA OTROKE

Stiri letnega Srečka Suhadolca na je 14. oktobra nekaj čez 17 uro popoldne v Smariju pri Sevnici do smrti povozil vlak. Srečko je bil splezal na progo in se usedel na tračnico. Strojevodja ga je opazil na razdalji 50 metrov in ni mogel več ustaviti vlaka.

Zaletel se je v hišo. Voznik tovornega avtomobila H-801 T. M. iz Zagreba se je 13. oktobra na ovinku pri gradu v Brežicah zaletel v hišo Ladeta Mrksiča. Voznik je bil pri nesreči hujše poškodovan in so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Na avtomobilu je škoda za sto tisoč dinarjev, na hiši pa za petajset tisoč dinarjev.

V most se je zaletel. Voznik S. H. v službi pri Avtopromizmu Trbovlje, se je 17. oktobra zaletel v vasi Dolenji Boštani v kameno ograjo mostu čez potok Mirno. Na vozilu je za 50.000 din škoda, na mostu pa za 25.000 din.

ŠE JUTRI...

Jutri, 31. oktobra, bo zadnjič dostavljali »Dolenjski list« poštar Jože Jevšček. Nese broj korakov je naredil po poteh Prečne, Kala, Luknje, Zaloge, Češče vasi pa tudi drugod. Vsak dan, ne glede na vreme, naj je padel dež, naj je bilo vroče, sneg ali mraz, je prehodil 20 km. Za njegovo starost, letos je praznovati 62. letnico, takšna pot ni majhna stvar. Vendar mu jih ne bi 62 prisodil nihče, ki ga je videl, kako z lahkotnimi koraki je vsako jutro odhajal na delo, težko otovorjen z usakovrstnimi poštnimi pošiljkami. Najprej je opravljal službo pismonoše pri pošti Prečna, nato pa, do upokojitve, v Novem mestu.

Priljubljen povsod, kamor je prišel na vsakodnevnem popotovanju, je prinašal ljudem usak dan razen pošte tudi kup drobnih novic, ki jih je nabral na poti, se pogovarjal z njimi o vremenu, o letini in še o raznih drugih drobnih rečeh. Vsak dan so ga ljudje težko pričakovali.

In še nekaj, kar gotovo ne gre zametavati: tovariš Jevšček je nosil našim naročnikom Dolenjski list. Če pride nemoše to njegovo vedrost in upoštevamo to vse skupaj, bomo ugotovili, da ni bil tam, kamor je nosil pošto, priljubljen zaman.

Tovariš Jevšček je rahlega zdravja, revmatizem ga muči. Tudi nogo si je zlomil nekoč, dovoljstva v krogu družine in toda kljub temu je veselo mnogo zdravjal

ŠE JUTRI...

Jutri, 31. oktobra, bo zadnjič dostavljali »Dolenjski list« poštar Jože Jevšček. Nese broj korakov je naredil po poteh Prečne, Kala, Luknje, Zaloge, Češče vasi pa tudi drugod. Vsak dan, ne glede na vreme, naj je padel dež, naj je bilo vroče, sneg ali mraz, je prehodil 20 km. Za njegovo starost, letos je praznovati 62. letnico, takšna pot ni majhna stvar. Vendar mu jih ne bi 62 prisodil nihče, ki ga je videl, kako z lahkotnimi koraki je vsako jutro odhajal na delo, težko otovorjen z usakovrstnimi poštnimi pošiljkami. Najprej je opravljal službo pismonoše pri pošti Prečna, nato pa, do upokojitve, v Novem mestu.

Priljubljen povsod, kamor je prišel na vsakodnevnem popotovanju, je prinašal ljudem usak dan razen pošte tudi kup drobnih novic, ki jih je nabral na poti, se pogovarjal z njimi o vremenu, o letini in še o raznih drugih drobnih rečeh. Vsak dan so ga ljudje težko pričakovali.

In še nekaj, kar gotovo ne gre zametavati: tovariš Jevšček je nosil našim naročnikom Dolenjski list. Če pride nemoše to njegovo vedrost in upoštevamo to vse skupaj, bomo ugotovili, da ni bil tam, kamor je nosil pošto, priljubljen zaman.

Tovariš Jevšček je rahlega zdravja, revmatizem ga muči. Tudi nogo si je zlomil nekoč, dovoljstva v krogu družine in toda kljub temu je veselo mnogo zdravjal

PRETEPI

Pretepel ga je. V noči od 12. na 13. oktobra je P. K. iz Srednje vasi pri Semiču hudo telesno poškodoval Rudolfa Kmetiča, ko je ta kuhal žganje. Kmetič je bil zaradi poškodb prepeljan v bolnišnico.

Za kate in za res. 5. oktobra ob 19. uri se je v vasi Vrh nad Mokronogom zbralo več moških, ki so se za zabavo metali po tleh. Med njimi sta bila tudi Alojz Pečnik, star 55 let, in J. M. iz Gor. Lakenc, star 29 let. Med zabavo je kasneje prišlo do prepiri in pravega pretepa. J. M. je Alojza Pečnika, ko sta se vračala domov vrzel tako močno po tleh da mu je poškodoval glavo. Pretepel so ga v bolnico, kjer je kasneje umrl.

Do prepira in pretepa je prišlo 12. oktobra med družinama J. M. in J. H. iz Trebeča. Pretepal so se tako srdito, da je bila T. H. hujše poškodovana. J. H. pa laže. Poškodbe je povzročil J. M., ki je, kot je videti, »nadarjeni« pretepač.

SPET RAZSTRELOVO!

Trinajstletni Cigan L. H. je 14. oktobra, ko je šel v šolo, našel vžigalno kapico in jo spravil v zadnji hladni žep. Ko je naslednji dan sedel pri ognju, mu je vžigalna kapica eksplodirala ter ga poškodovala.

Zasulo ju je

M. H. iz Globokega in I. P. iz Blatnega pri Globokem sta 18. 10. v glinokopu Globoke kopala glinno. Stropa in sten rova nista

POZARI

Strelna je povzročila požar 16. oktobra ob sedmih zvečer v gosposki poslojci Franca Marčiča z Dobičke gore pri Crnomlju. Zgorile so vinski in roveji hlevi. Škoda je za 400.000 din.

16. oktobra ob štirih popoldne pa je treslo v kozolet Franca Kerina iz Vel. Podloga pri Krškem. Ker je bilo v kozoletu spravljeno seno, slama in razno orodje, je povzročila škoda precejšnja. Znaša blizu 800.000 din. Otok zakrivil požar. S. M. star 7 let, se je 18. oktobra ob 10. uri dopoldne igral z vžigalcami, zanetil snop koruznice ter tako povzročil požar v kozoletu starega očeta Janeza Petelina z Nemške gore pri Leskovcu. Škoda je za blizu 500.000 din.

Ogenj je potaknil dolje neznan storilec 20. oktobra kmalu po polnoči v veliki zidani, z opeko prekriti šupi Romana Zorka iz Družinske vasi pri Novem mestu. V šupi je bilo nekaj sena in hrastovih desk. Skupna škoda je okoli 400.000 din.

SMRTNA NESREČA Z MOTORJEM

V nedeljo 19. oktobra ob 18.45 se je motorist Franc Opalk iz Cirja 16 zaletel v Rak z motorjem v vprežni voz in obežal mrtve. Vozil je brez luči, v vintnem stanju, z neregistriranim vozilom. Materialna škoda je minimalna.

Tisoč študentov manj

Letos se je vpisalo v prve letnike vseh fakultet ljubljanske univerze 2161 novincev, kar je 556 slušateljev manj kot lani. Spremenil se je tudi številni sestav vpisa na posamezne fakultete. Dostaj se je vpisalo največ študentov na ekonomsko fakulteto — 491 rednih in izrednih, letos pa je prevzela vodilno mesto fakulteta za elektrotehniko in strojništvo s 483 slušatelji.

VAROČAJTE IN SIRITE DOLENJSKI LIST!

Do 1. oktobra letos se je vpisalo na vse fakultete ljubljanske univerze 5331 slušateljev, domnevajo pa, da se bo po naknadnem vpisu povečalo število na 6000 do 6300 študentov. Lani je bilo vpisanih 7116 študentov, letos pa jih bo okoli tisoč manj.

OPUK VINA, DOMACI IN SVETOVNI TRG

Določene maliganske odkupne cene za vino so povzročile pri kmetih precej vroče krvi. Zavedati se moramo, da ni letos izredna vinska letina le pri nas.

Navedli smo samo nekaj nepravilnosti. Nujno je, da jih odpravimo in tako uvedemo red. Zavedati se moramo, da odkup ni v službi kmeta, ampak v službi celotne družbe.

Določene maliganske odkupne cene za vino so povzročile pri kmetih precej vroče krvi. Zavedati se moramo, da ni letos izredna vinska letina le pri nas.

KAKOVOST, KOLIČINA IN VPRAŠANJE SKLADIŠČ

Kakovost kmetijskih pridelkov je še vedno naša glavna slabost. Kmet mnogo razpravlja o odkupnih cenah jabolk, v kmetijsko zadrugo pa jih pripelje okoli 10 ali 12' sort in bi to rad prodal kot namizno sadje. Dolenjsko sadje je še vedno primerno večinoma le za industrijsko predelavo. Kmet gleda in govori samo o ceni, ne upošteva pa količine. Če je krompir po 7 din/kg in ga pridelal 700 kg na hektar, se mu delo gotovo ne izplača, če se bo po potrudil, da ga bo pridelal 40.000 kg na hektar bo slika drugačna.

Mnogo vzdihovanja je slišati da bi odkupili veliko več, če bi imeli primerna skladišča. To ne drži. Skladišča za kmetijstvo so predraga, cene jih namreč ne prenesejo. Najnaprednejše za hodne države so ugotovile isto. V Franciji in Nemčiji skladiščijo krompir v jamah, izkopanih

S sejmišča

V ponedeljek 27. oktobra je bil promet s prašiči na novomeškem sejmišču večji kot navadno, oene pa so bile tokrat najnižje. Za prašičke so zahtevali od 1.800 do 2.300 din. Največ kupijo je bilo sklenjenih s hrvaškimi kupci.

INVESTICIJSKI PROGRAMI

običajno niso uresničeni v okviru predvidenih sredstev. Vzrok so komunalna dela. Ko je program odobren, naročimo projektantu izdelavo načrtov za 30 ali 40 milijonov. Projektant nato predvidi vse, razen komunalnih del, ki so precej draga. Ko je že vse narejeno, pričnemo iskati še milijone in milijone za ta dela. Nujno je vztrajati pri tem, naj bo vsaj 10 ali 15 odst. odobrenih proračunskih sredstev v vsakem investicijskem programu rezerviranih za komunalna dela. Ta sredstva naj bodo ločena na posebnem računu.

Pred občinami je mnogo pomembnih nalog, odpraviti moramo vrsto pomanjkljivosti, kljub temu pa ne smemo povečevati števila uslužbencev, ampak skušati rešiti vprašanje tako, da tiste, ki jih imamo, sto odstotno zaposlimo. To bomo dosegli z združevanjem sorodnih referatov. Predvsem pa z okrepitevijo občin ob bližnjih združitvah komun.

Gospodarska poslovna zveza NOVO MESTO

razpisuje za kmetijski obrat GEABEN mesto SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJE

za vodenje finančnega knjigovodstva. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem plavilniku. Samsko stanovanje prisključeno.

Notranjepolitični tedenski pregled

Industrija uspešna

V začetku tega tedna se je prvič sestala Zvezna ljudska skupščina. Na ločenih sešaj so razpravljali o nekaterih novih zakonih oziroma spremembah zakonov, ki so jih posejze na skupni seji tudi uveljavili. Na skupni seji obeh domov so govorili tudi o letošnjih gospodarskih uspehih. Poročevalec je bil predsednik Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović.

Pri oceni letošnjih gospodarskih uspehov moramo upoštevati uspehe, dosegene v lanskem letu. Lani smo namreč dosegli izredno visoko kmetijsko proizvodnjo, pa tudi industrija je povečala proizvodnjo bolj kot smo pričakovali. Oboje je vplivalo na izredno velik porast narodnega dohodka, ki se je lani povečal kar za 22 odstotkov. Tako velikega skoka ne moremo pričakovati vsako leto in zato tudi letošnje predvideno povečanje narodnega dohodka za 2% nikakor ni uspešno. Narobe. Ob izredno povečanih zalogah, kar vpliva na trden cen za industrijsko blago, ter ob kmetijski proizvodnji, ki je za 15% manjša kot lani, si pač nimamo kaj očitati. Lani in letos smo torej dosegli v povprečju 12-odstotno povečanje narodnega dohodka. To je precej več, kot predvideva petletni perspektivni načrt za razvoj gospodarstva, mimo tega pa je to uspeh, s kakršnim se lahko pohvali malo-katera, pa čeprav gospodarsko veliko bolj razvita država.

K povečanju narodnega dohodka je naj-

več prispevala industrija. Ne glede na to, da imajo nekatere industrijske panoge težave, kaže, da bomo ustvarili 11-odstotno povečanje, to pa je prav toliko, kot predvideva letošnji oziroma perspektivni načrt. Ker se je lani povečala industrijska proizvodnja za 17%, smo torej v prvih dveh letih dosegli v povprečju 14-odstotno povečanje. V kmetijski proizvodnji letos ne bomo dosegli predvidenega 11-odstotnega povečanja in bo proizvodnja celo za 15% manjša, kot je bila lanske leto. S tem seveda še ne trdimo, da je letošnja letina izredno slaba, kajti v resnici je bila le lanska izredno dobra. V vsakem primeru pa bo prav manjša kmetijska proizvodnja vplivala na to, da se narodni dohodek ne bo povečal za večji odstotek.

Eden od resnih problemov gospodarstva v letošnjem letu je zaposlovanje. V prvih osmih mesecih se je zaposlilo v industriji ter v negospodarskih dejavnostih okoli 200.000 ljudi več, kot je bilo zaposlenih v istem času lani. Prav to je vplivalo na proizvodnost, ki se je namesto za 6, kot smo računali, povečala do sedaj le za okoli 3%. Če upoštevamo obe leti, se je proizvodnost povečala za okoli 10% namesto za 12, kot je določeno v petletnem perspektivnem načrtu. Poslanci so razpravljali tudi o razvoju zunanjetrgovinske izmenjave ter o naglem povečanju investicij v letošnjem letu. O tem v prihodnjih

pregledih, kajti danes bi želeli bralce opozoriti še na način povečevanja osebnih dohodkov.

Zvezni izvršni svet je sklenil, kot je že znano, da se ob ugodnem razvoju gospodarstva povečajo osebni prejemki za okoli 7%. To naj bi bilo nadomestilo za povečanje življenjskih stroškov, večji del pa predstavlja povečanje osebne potrošnje sploh. Podrobnejša analiza je opozorila, da ne bomo mogli deliti teh sredstev tako, kot je bilo predvideno, namreč s spreminjanjem tarifnih postavk in tarifnih pravilnikov. Če bi delali tako, nekatera podjetja ne bi zmogla niti toliko sredstev, da bi dala vsakomur 700 dinarjev, to je toliko, kolikor znaša nadomestilo za podražitev nekaterih predmetov široke potrošnje in usluge. Druga podjetja zopet pa bi ustvarila precej več, kot bi potrebovala za izplačilo povečanih prejemkov.

Zvezni izvršni svet je zato skupščini, ki je o tem razpravljala, predlagal drugače rešitev. Namesto omenjenega nadomestila na osnovi povijanja minimalnega osebnega dohodka bodo gospodarske organizacije izplačevale začasen dodatek k osebnim dohodkom. To bo veljalo le do novega leta, ko bo vprašanje minimalnih osebnih dohodkov drugače urejeno. Po novem predlogu bodo lahko izplačali delavcem najmanj 700 in največ 1700 dinarjev, v povprečju pa se bodo prejemki na osnovi predlaganega povečanja povečali za 8,3%, to je za 37 milijard in 843 milijonov. Na enega delavca znaša torej povprečje 1475 dinarjev. S takim načinom povečevanja osebnih dohodkov sicer ne bomo mogli napraviti novih tarifnih pravilnikov, toda rešitev je vsekakor boljša, ker bi sicer prišlo do še večjih razlik med posameznimi podjetji.

ŠE JUTRI...

Jutri, 31. oktobra, bo zadnjič dostavljali »Dolenjski list« poštar Jože Jevšček. Nese broj korakov je naredil po poteh Prečne, Kala, Luknje, Zaloge, Češče vasi pa tudi drugod. Vsak dan, ne glede na vreme, naj je padel dež, naj je bilo vroče, sneg ali mraz, je prehodil 20 km. Za njegovo starost, letos je praznovati 62. letnico, takšna pot ni majhna stvar. Vendar mu jih ne bi 62 prisodil nihče, ki ga je videl, kako z lahkotnimi koraki je vsako jutro odhajal na delo, težko otovorjen z usakovrstnimi poštnimi pošiljkami. Najprej je opravljal službo pismonoše pri pošti Prečna, nato pa, do upokojitve, v Novem mestu.

Priljubljen povsod, kamor je prišel na vsakodnevnem popotovanju, je prinašal ljudem usak dan razen pošte tudi kup drobnih novic, ki jih je nabral na poti, se pogovarjal z njimi o vremenu, o letini in še o raznih drugih drobnih rečeh. Vsak dan so ga ljudje težko pričakovali.

In še nekaj, kar gotovo ne gre zametavati: tovariš Jevšček je nosil našim naročnikom Dolenjski list. Če pride nemoše to njegovo vedrost in upoštevamo to vse skupaj, bomo ugotovili, da ni bil tam, kamor je nosil pošto, priljubljen zaman.

Tovariš Jevšček je rahlega zdravja, revmatizem ga muči. Tudi nogo si je zlomil nekoč, dovoljstva v krogu družine in toda kljub temu je veselo mnogo zdravjal

PODJETJE MOTO MONTAŽA

Novo mesto, Zagrebška 18/20 sprejme v službo EKONOMISTA za predkalkulacije, KOMERCIALISTA za prodajo, več STROJNIH TEHNIKOV, več STROJNIH KLUČAVNICARJEV, več KLUČAVNICARJEV, več STRUGARJEV, več VARILCEV, več TAPETNIKOV in AVTOLICARJEV, več AVTOKLEPARJEV, več ADMINISTRATIVNIH MOŠKIH in ženskih moči in večje število NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za priučetve v navedene poklice.

Nastop službe takoj ali po sporazumu.

VEČERNI POLITIČNI ŠOLI

V NOVEM MESTU IN VIDMU-KRŠKEM razpisujeta vpis slušateljev. Namenjeni sta predvsem delavcem in uslužbencem iz podjetij, članom delavskih svetov in upravnih odborov, odbornikom družbenih organizacij in vsem drugim, ki potrebujejo osnovno politično izobrazbo. Prijave sprejemata občinska komiteja ZKS v Novem mestu in Vidmu-Krškem, kjer dobe zainteresirani vsa druga navodila.

RAZMIŠLJANJA OB LETOŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU NOVEGA MESTA

Nezadržno naprej

Z VEDNO MOČNEJŠIM GOSPODARSTVOM SE JE TUDI NOVOMEŠKA OBČINA UVRSTILA V KROG RELATIVNO RAZVITIH KOMUN

Osnovno značilnost gospodarjenja in razvijanja napredka v novomeški občini lahko na kratko označimo takole: nenehno dvigovanje proizvodnje v skoraj vseh gospodarskih organizacijah. Le-to je do temeljne spremembe sestavo gospodarstva v komun. Medtem ko je pred vojno in v prvih povojnih letih Novo mesto s širšo okolico vredno in vrsto gospodarsko zaostalih področij s slabo razvitim, izrazito drobnolastiškim kmetijstvom, je zdaj njegova splošna, zlasti pa še gospodarska podoba docela drugačna. Po zaslugi večjih investicij in načel socialističnega gospodarjenja se je silno dvignila v občini zlasti industrija, ki je bila pred vojno komaj vredna tega imena. Ustvarjene so bile nove proizvodne možnosti, močno pa so se okrepila tudi podjetja, ki smo jih ustanovili kmalu po vojni. Vse to je dvignilo občino v vrsto precej razvitih komun. Letos odpade na prebivalca v občini povprečno 130.000 din narodnega dohodka, kar je za 69 odst. več kot v letu 1955 in za 63 odst. nad okrajnim povprečjem.

Največji delež: industrija!

Največji zaslug za opisani gospodarski vzpon ima nedvomno v občini industrija — povojna pridobitev Dolenjske in Novega mesta še posebej. Letos so v njej zlasti pomembne razširjene možnosti povečane proizvodnje: v MOTO-MONTAŽI — graditve nove proizvodne dvorane; v KRKI — dogotovitve ampulnega oddelka in oddelka za kemično sintezo; v TKALNICI — dograditve novih obratnih prostorov; v INDUSTRIJI PERILJA — adaptacija poslovne stavbe in izpopolnitev strojne opreme, kar velja tudi za INDUSTRIJO OBUTVE, KERAMIKA, KRKA in še nekatera druga podjetja so začela uvajati v proizvodnjo nove izdelke. Vse to — delno pa tudi vpliv gradnje nove avto ceste — je pripomoglo, da se je dvignila letos industrijska proizvodnja v občini za 20% nad lani dosežene uspehe. S tem daje industrija že skoraj polovico celotne proizvodnje v občini.

V kmetijstvu — po vojni največji dvig

Izredno dobra letina in uvajanje sodobnih načel v kmetijstvu — predvsem še večja poraba umetnih gnojil — sta glavna činitelja za izreden dvig, ki ga je letos zabeležilo kmetijstvo; lahko trdimo, da je po vojni to največji vzpon v tej panogi gospodarstva. Računajo, da je letos proizvodnja v kmetijstvu vsaj za 50 odst. večja od lanske (predvsem velja to za sadjarstvo, vinogradništvo in poljedelstvo). Stirikrat več sadja, dvojnopolkrat več grozdja dobre kvalitete, žita dobro četrtino več kot lani — to so razveseljivi uspehi. Tudi krompirja je bilo več kot lani, čeprav velja leto 1957 kot rekordno krompirjevo leto. Povečal se je stalež živine za pribl. 6 odst. (posledica načrtnjšega pitanja živine in splošne vpejave umetnega osemenjanja krav). Seveda pa v kmetijstvu še ni bila povedana zadnja beseda. Nasprotno: smo šele na začetku korenitih sprememb, tako glede načinov sodobnejšega obdelovanja zemlje, pogodbenega sodelovanja kmetov s svojimi združenji, kot glede ustvarjanja novih odnosov na vasi. Tu za zdaj v občini še nismo dosegli bistvenih sprememb. Zadruga kaj slabo — ali pa sploh ne — vplivajo na boljše oskrbljenost mesta z osnovnimi živili, novomeški trg pa že leta in leta slovi kot eden najdražjih trgov v republiki. To združnim organizacijam in kmetijstvu v občini prav gotovo ne dela časti (že davno pa tako stanje terja učinkovitejših ukrepov tudi od organov občine, da bi se oskrbljenost mesta izboljšala, povečala in pocenila).

Ugoden vpliv avtomobilske ceste

Kar smo dejali za industrijo in kmetijstvo, velja tudi za ostale gospodarske panoge v občini. Marsikje so povečali proizvodnjo, v marsičem pa je to zasluga nove avtomobilske ceste, ki poteka letos v glavnem na področju našega okraja in tudi občine. Številne organizacije so sodelovale pri delih in uslugah na gradbiščih nove ceste, v delovnih naseljih vzdolž njene trase in pod. Gozdarstvo je n. pr. povečalo svojo proizvodnjo in drugo dejavnost za 24 odst., gradbeništvo za 39 odst., trgovine so imele doslej za 20 odst. večji promet, gostinstvo celo za 39 odst., obrt je dvignila proiz-

vodnjo za 22 odst., komunalna dejavnost pa je letos kar za celih 93 odst. večja kot znašala njena lanska uresničitve.

Nove stavbe, nova podjetja, nove investicije

Seveda ves ta dvig in napredek ni nastal sam od sebe. Tudi letos so bila vložena v gospodarstvo in njegov razvoj znatna investicijska sredstva — pribl. 170 milijonov dinarjev. Adaptirana je bila n. pr. poslovna stavba podjetja ELA

Tik pred vselitvijo so tudi novi bloki v Kandiji

— tudi TKALNICA je obnovila svoje prostore in dobila nove stroje. Adaptirana je bila stavba in nabavljeni stroji za novo obrtno podjetje PLETILNICO v Mirni peči, adaptirana je bila stavba KRKE, MOTO MONTAŽA pa je začela graditi novo ind. dvorano. Zgrajena je bila nova PEKARIJA in HLADILNICA (sestavni del bodoče novomeške klavnice). Zaključeni sta adaptaciji hotelov KANDIJA in METROPOL, obnovljen je grad OTOČEC NA KRKI, ki bo kmalu važen turistični center novomeške občine. V SMARJESKIH TOPLICAH so pridobili nekaj novih prostorov, povečali so kuhinjo in restavracijo.

Viden napredek v komunalnem urejanju

Čeprav je seveda res, da je za komunalne potrebe v vsaki občini vedno premalo sredstev, velja vendarle za letos tudi na tem področju ugotovitev, da se je navzlic resnemu pomanjkanju denarja vendarle veliko naredilo. Dograjeno je bil — s pomočjo mladinskih brigad — nov vodovod od Veterinarske bolnišnice

ce do Mačkovca z ravnovesnim rezervarjem. Nova stanovanjska kolonija pri Smihelski cesti je dobila vodovodni priključek. Dograjeno je nov vodovod na Kiju (za Lutersko selo, Praproče in Otočec). V zvezi z avto cesto je dograjeno vodovod na Karteljevem, v gradnji pa je podaljšek vodovoda do stanovanjske kolonije nad novomeškim pokopališčem. V Smarjeti so prav tako nadaljevali dela na novem vodovodu in zgradili cevodod do črpalnice. Samo v gradnjo novih vodovodov je bilo vloženo (delno s pomočjo avto ceste) 28 milijonov dinarjev.

Dijaški dom v Smihelu je dobil s pomočjo MDB nove sanitarije, urejeno kuhinjo in adaptirane ostale prostore. Izdelani so načrti za novo tržnico v mestu, na investicijski natečaj pa so poslani načrti za javna skladišča v Novem mestu. Tik pred dograditvijo je zgradba nove pralnice v mestu, kmalu pa bodo začeli tudi povečevati otroški vrtec. Karteljevo z okolice je dobilo

ki jo je Novo mesto vedno imelo, po letu 1946 pa to vedno bolj pogreša.

Vedno več stanovanj

S sredstvi stanovanjskega sklada, s posojili in z denarjem kolektivov se stanovanjska gradnja v Novem mestu iz leta v leto razširja. Dograjeno je bil drugi 24-stanovanjski blok ObLO ter stanovanjski blok PIONIRJA. Tik pred dograditvijo so trije stanovanjski bloki JLA v Kandiji, v gradnji pa je tretji 24-stanovanjski blok ObLO ter stanovanjske hiše MOTO MONTAŽE in OLO Novo mesto. Skozi vse leto pa je bila zelo živahna tudi graditve zasebnih stanovanjskih hiš in nekatera področja mesta iz meseca v mesec spreminjajo svojo podobo. Le pomanjkanje večjih finančnih sredstev je onemogočilo na tem področju še večji razmah.

Ze vse našto pa je lepa potrditve živahne komunalne dejavnosti, ki z naštetimi deli seveda še ni v celoti izčrpana. Kot povsod pa so tudi v Novem mestu potrebe na tem področju vedno večje in sproti preraščajo naše zmogljivosti.

Prva je in ostane: skrb za delovnega človeka

Ko ob praznovanju občinskega praznika pregledujemo letošnje uspehe v razvoju gospodarstva, lahko ugotovimo njegov precejšen napredek in zlasti lepo napredovanje industrije v občini. Nekateri gospodarske panoge za temi uspehi še zaostajajo, zlasti pa kmetijstvo, ki še nima intenzivne proizvodnje. Komunalna dejavnost v občini terja zaradi prejšnje nerazvitosti komunalnih služb in vedno večjega razvoja mesta in vasi še več sredstev in pomoči.

Občinskemu ljudskemu odboru pa nalaga dosedanj razvoj predvsem te naloge:

- zmanjšati naglo graditve industrijskih kapacitet na račun skladnejšega razvoja ostalih gospodarskih panog;
  - predvsem ustanovljati in podpirati razvoj obrtnih in servisnih delavnic za potrebe potrošnikov;
  - splošni komunalni dejavnosti dajati vsi potrebno pomoč;
  - da bomo zlasti s skrbjo za delovnega človeka dvigali njegovo življenjsko raven.
- Doslej doseženi uspehi, ki nikakor niso majhni, pa so pri teh naporih najboljši vodilo za bodoče delo.

Popravljeneste in vaška pota

Približno 13 kilometrov cest in vaških poti je bilo letos že popravljenih ali obnovljenih: v Češči vasi, Smolenji vasi, Vinici pri Smarjeti, v Dol. in Gor. Suhadolu, Stranski vasi, Lakovnicah, Hrušici, na Ratežu, v Gorenji vasi pri Smarjeti, Črmošnjicah, Orešju, Vrhomem itd. Pri teh delih so precej pomagali tudi domačini z delom, voznjami in materialom.

Nevarno cestno vozlišče pri Ferliču v Novem mestu je odstranjeno in razširjeno. Nad telovadnico osnovne šole v Novem mestu je bilo prizidanih 7 novih šolskih prostorov. V gradnji je šola za učence v gospodarstvu za pribl. 100 učencev.

Naj le mimogrede menimo, da snuje občinski ljudski odbor tudi ustanovitev tiskarne.

Zbor volivcev na Vidmu

Pred kratkim je bil na lepem bregu Save mesta Vidm-Krškem zbor volivcev. Zaradi slabega vremena se ga je udeležilo le malo število volivcev, vendar je bil zbor zelo uspešen, saj so na njem razpravljali o važnih komunalnih zadevah, o vprašanju prodajnih cen predmetov široke potrošnje in o bodoči stanovanjski izgradnji.

Ugotovili so, da je treba z vsjo resnostjo misliti na gradnjo novega mostu, ki bo povezal stari in novi del mesta. Stari leseni most je že dotrajal. Vsako leto je v popravilu, kar stane težke tisočake, hkrati pa se uničuje stavenbeni les. Razpravljali so še o gradnji zdravstvenega doma in ugotovili, da ta gradnja ni najugotovljiva, pač pa bi se lahko s preselitvijo dijaškega doma sprostito poslojpe zdravstvenega doma, ki bi, potem lahko v celoti služil svojemu namenu. V zvezi z razpravo

na roditeljskem sestanku polne osnove šole v Vidmu-Krškem so zaključili, da je nujno potrebno zagotoviti omenjeni šoli prostore, hkrati pa podpreti razvoj tehniške srednje šole. Trenutno niso pogoji za gradnjo nove osnovne šole, zato je treba to vprašanje rešiti z nadzidavo. Uredi naj se pač tisto šolsko poslopje, ki ima z ozirom na zaledje in razvoj mesta boljše pogoje.

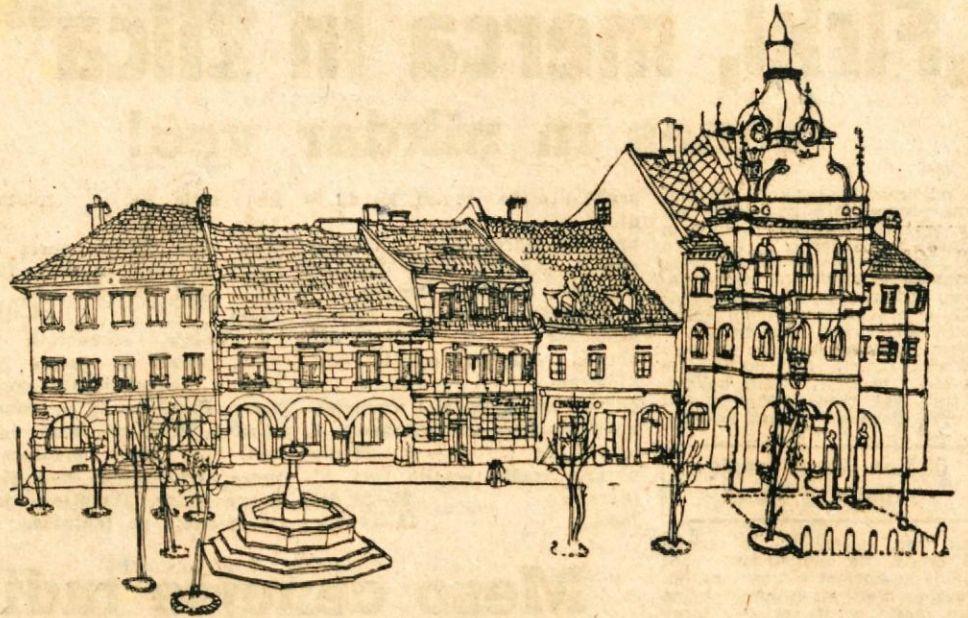
V mestu Videm-Krško gradijo večje stanovanjsko poslopje, ki bo imelo v pritličju trgovske lokale. Po daljšem premoru je to ponoven začetek večjih gradenj, ki jih namerava investirati tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaja«. V prihodnjem letu bodo verjetno zgradili štiri stanovanjske bloke s sto stanovanji, za kar bodo vložili od 150 do 200 milijonov dinarjev.

V Trebnje je napeljan vodovod

Se štirinajst dni in Trebnje bo imelo položeno svojo vodovodno napeljavno. Trebnjci pa bodo morali še nekaj časa počakati, da bodo dobili tudi vodo

Iz Skoplja pišejo

»Staršem, sestram, bratom znanec in domači mladini kakor tudi bralcem Dolenjskega lista pošiljamo pozdrave. Mnogo uspehov želimo PGD v Rebrju in pozdravljamo vse članne sorodnih društev. Mirko Uršič in Ivan Triep, vojaka iz Skoplja.«

Zdenka Golob-Borčič: NOVOMEŠKI GLAVNI TRG

Ob šestem praznovanju 29. oktobra — spominu na ustanovitev Prve novomeške partizanske čete v jeseni 1941, pozdravljamo vse delovne ljudi Novega mesta, okolice in novomeške občine! Z nenehnim nadaljnjim razvijanjem proizvodnih sil v mestu in na vasi krepimo tudi vnaprej dvigovanje življenjske ravni, razvijamo in utrjujmo samoupravljanje neposrednih proizvajalcev in z vsemi močmi podpiramo njihove svobodne ustvarjalne pobude!

Občinski ljudski odbor NOVO MESTO

Občinski odbor SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor Zveze borcev — Občinski odbor ZROJ — Občinski komite LMS — Vodstva vseh ostalih množičnih organizacij in društev v novomeški občini

Trebnje ima novo postajo

V nedeljo, 26. oktobra je bila v Trebnju velika slovesnost — odprli so novo železniško postajo. Jutranji vlaki so prihajali in odhajali »po taktih železničarske godbe iz Zidanskega mesta.

Glavna slovesnost se je začela ob 9.30 uri pred postajnim poslopjem. Prisostvovali so ji republiška poslanka inž. Vilma Pirkovič, podpredsednik OLO Novo mesto Niko Belopavlovič, delegacija železniške direkcije iz Ljubljane, gostje in domačini. Proslavo je začel Ciril Bu-

kovec, predsednik ObLO Trebnje in dejal, da je postaja najpomembnejši objekt, ki je bil zgrajen zadnja leta v občini. Za njim je spregovoril tovariš Springer, tajnik sindikalne podružnice železniške direkcije. Govoril je o začetnih težavah, ki so jih imeli s prostorom in finančnimi sredstvi, a tudi primernega izvajalca del leta 1955 niso mogli dobiti. Zahvalil se je Dolenjskemu gradbenemu

podjetju iz Grosuplja za dobro opravljeno delo. Franc Nebic, direktor Dolenjskega gradbenega podjetja, je povedal, da so postajo gradili 14 mesecev, stala pa je 35 milijonov dinarjev. Nato je izročil ključne nove železniške postaje Martinu Podbojcu, šefu železniške postaje Trebnje. Ta je postajo odprl in povabil goste, da si to ogledajo. Nova postaja je lepa in sodobno urejena.

Cesta Šutna—Prušnja vas odprta

V nedeljo, 26. oktobra je predsednik občine Kostanjevica Podbojce Karlo Kuntarič v prisotnosti številnih gostov, predvsem predstavnikov gozdarskih podjetij iz Slovenije in bratske hrvatske republike, prerezal v Šutni vrvice in izročil cesto promet.

Cesta je dolga 5200 metrov, speljana je čez dva mosta in je stala 16 milijonov dinarjev. Zgrajena je bila s finančno pomočjo domačih in hrvaških gozdarskih podjetij. Mnogo so pomagali tudi prebivalci, bodisi s težaškimi deli ali z voznjami ter darovali za preko 2 milijona dinarjev lesa za mostove. Cesta, ki so jo v stari Jugosla-

viji pred vsakimi volitvami prebivalcem obljubljali kot volilni golaz, je končno zgrajena. Prebivalcem vasi Šutna, Dol, Mladje, Priluge in Prušnja vas so izpolnile želje. Občinski ljudski odbor Kostanjevica Podbojce je pri otvoritvi razdelil za požrtvovalno delo pri gradnji ceste pismene pohvale Gozdarsko-lesni poslovni zvezi Novo mesto, Okrajni upravi za gozdarstvo Novo mesto, LIP Turpolje iz NRH in krajevne mu odboru Prušnja vas. Po otvoritvi je kolona avtomobilov z gosti odpeljala po cesti do Prušnje vasi, kjer so prebivalci doseženi uspeh proslavili z veselico.

Nova bencinska črpalna PETROLA v Novem mestu bo odprta prihodnji mesec

Po vojni: že 1900 invalidov!

V petek, 26. oktobra je bila v Sindikalnem domu v Novem mestu konferenca, ki jo je sklicala komisija za zaščito zdravja in delovnih pogojev pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje. Udeležili so se je predstavniki podjetij, občinskih sindikalnih svetov, varnostni tehniki in predstavniki sveta za delo. Konferenco je vodil direktor Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu tovariš Miha Počrvina, razpravljali pa so o problematiki s področja higiensko-tehnične zaščite.

Miha Počrvina: »Naš okraj je po številu nesreč pri delu in izpada z dela na tretjem mestu v Sloveniji, a ta odstotek še stalno raste. Podjetja morajo za to plačevati 4% prispevno stopnjo (zaradi bolezni in nesreč), kar znaša v našem okraju 29 milijonov din. v narodnem dohodku pa 188 milijonov din. V nekem podjetju je bilo letos 8 nesreč pri istem stroju. V okraju imamo približno 1900 invalidov dela, se pravi več kot vojnih invalidov.«

Jože Blažič: »Redki so delavski sveti in upravni odbori, ki pokličejo referenta HTZ, da jim poroča o stanju HTZ, pač pa ponekod delavski sveti celo pravijo, da nimajo denarja za zaščitna sredstva. Predsedniki komisij za higiensko-tehnično zaščito so dolžni zapisniško raziskati vsako nesrečo in potem kaj ukreniti, da se ta nesreča ne bi ponovila. Vemo za primer, ko so se zgodile na istem stroju v enem tednu tri nesreče. Pri kontrolnem pregledu v Opekarni Zalog smo ugotovili, da ni bila niti ena pomanjkljivost odpravljena, čeprav so nam pismeno sporočili, da so vse pomanjkljivosti odstranili. V nekem podjetju ni v redu celotna električna napeljava. Na kmetijskem posestvu »Matija Gubec« se je zgodila zaradi slabe električne napeljave smrtna nesreča. Mi namo postaviti v pisarne fotelje, znamo

nabaviti stvari za reprezentanco, ne znamo pa nabaviti tistega, zaradi česar bi bilo manj delovnih invalidov in smrtnih primerov — zaščitnih sredstev.«

Miha Počrvina: »V zadnjih treh mesecih so imela podjetja za 20 milijonov dinarjev škode zaradi izostankov od dela. Znan nam je primer, ko je nekdo delal skoraj nepretrgoma od šestih zjutraj do desetih zvečer in še potem ni počival, ker je gradil hiščo, pri vsem tem pa je še malo jedel. Tudi mlada dekleta, ki hodijo z dežele v mesto v službo, si ne privoščijo dovolj hrane, ampak varčujejo, da si lahko kupijo kaj drugega. Pri vsem tem ni čudno, da je toliko bolnikov, da morajo v ambulantni bolnici čakati po tri dni, da pridejo na vrsto.«

Delegat iz rudnika Senovo: »Pri nas imamo veliko bolnikov, predvsem mladih, kar je posledica vojne. Vendar se morajo tudi ti zaposliti, ker morajo živeti. Niso pa spet toliko bolni, da ne bi lahko delali doma.«

Tovariš Furlan, član Republiškega zavoda za socialno zavarovanje: »Sami zavodi za socialno zavarovanje brez pomoči referentov po podjetjih ne bodo uspeli zmanjšati števila nesreč. Služajno sem bil na gradbišču podjetja SGP »Pionir«, tu na vsakem koraku proti smrtna nevarnost.«

Štok Jože, Noybles: »Več manjših podjetij bi lahko imelo skupnega, vsako večje podjetje pa svojega varnostnega tehnika.«

Miha Počrvina: »V vseh drugih okrajih imajo podjetja svoje menze, pri nas pa je to še prava redkost. »Beltu« smo ponujali denarno pomoč za ustanovitev menze, pa jo je uprava odklonila. Nujno je, da dobimo menzo tudi Moto montaža.«

Delegat Novoteksa: »Pri nas je na hrani v menzi 80% delavcev in uslužbencev.«

Ing. Cimperman iz Tovarne zdravl — »Krka: »Menzo bomo zgradili tudi mi in kuhali enolončnice.«

Delegat Celulose: »Za tehnično zaščito smo letos izdali nad 10 milijonov dinarjev. Pozimi prevajamo delavce na delo in z dela. Predlagam, da ustanovimo Društvo varnostnih tehnikov.«

Delegat Jugotamina: »Starejše delavce težko prepričaš, da bi uporabljali zaščitna sredstva.«

Ing. Ivanetič, SGP »Pionir: »Stroji, ki pridejo iz proizvodnje v prodajo, niso opremljeni z zaščitnimi sredstvi. Lani smo izdali za zaščitna sredstva 3 milijone din, letos pa preko 8 milijonov. Varnostnega tehnika ne moremo dobiti.«

Delegat Kurilince: »Pri nas je veliko izostankov od dela, kadar je sezona kmečkih del.«

Rudi Hrovatin iz Zavoda za socialno zavarovanje: »Veliko je tudi poškodb po tretji osebi, to so predvsem razni pretepači, ki bi morali vse stroške zdravljenja plačati sami. Kontrolor našega zavoda večkrat dobi ljudi, ki delajo doma ali na polju, čeprav so v bolnišnem staležu.«

Delegatka iz tovarne BETI, Metlika: »Največ nesreč imamo na poti z ali na delo; to so razni padci s koles in vvlakov. Delavke delajo doma in v službi.«

Zaključki: Pregledati dosedanje delo komisij HTZ in, če komisije niso bile delavne ali jih več ni, izvoliti nove. Prijavo nesreče pri delu ali izven dela mora popisati vsaj en član komisije HTZ; komisije morajo nesreče tudi raziskati. Tovariš Jože Štok je zadolžen za ustanovitev Društva varnostnih tehnikov; društvo mora imeti do konca novembra prvi sestanek.

J. P.

Prebivalcem Novega mesta in novomeške občine čestita k občinskemu prazniku Novega mesta in priporoča svoje usluge

kolektiv

ZDRAVILIŠČA

Dolenjske Toplice

V petek na živilskem trgu

V petek zjutraj se je novomeški živilski trg pričel tako kot običajno. Sonce je prodrlo skozi meglo že pred sedmo uro. Z njim so prispeli prodajalke, ki jih opazimo vedno na istem prostoru trga. Prve pridejo zato, da dobijo stalni prostor. Na to je prišlo še nekaj kmetič. In za njimi... da, za njimi so prispeli običajni delavci veliko zeleno šolsko tablo ter jo priložili pod »jurčke«. Slišati je bilo nekaj opazkih, ki so bile malce zamisljive. Nenadoma pa so se glave staknile, razvilo se je šepetanje v krožkih, kri je kljub mrazu zalila lica. Na tabli, ki so jo prinesli delavci, so bile namreč napisane najvišje prodajne cene živil za trg.

Kakor bi se nebo iznenada zmrznilo je bilo videti... Izostanek nad glavami prodajalcev je nenadoma zadonel glas zvočnika: »Na osnovi odloka občine objavljamo naslednje najvišje maloprodajne cene živil na živilskem trgu, ki so obvezne tako za prodajalca, kot za kupca...« Sledilo je naštevane predmetov in cen. Nato so bile objuljene vsem, ki se odloka ne bi držali, še kazni. Prepoved prodaje po hišah in cestah in prepoved prodaje alkoholnih pijač na živilskem trgu, je bila še ena novost.

Jajčka, ki so videti najbolj kritično »proizvode«, so bila v trenutku pokrita s solato in razno zelenjavo ali pa skrita pod mizami. Kupovanje je se nadaljevalo.

»Po čem so jajčka?«
»Po 23 dinarjev!« je uporni odgovor.

»Kako? Saj ste slišali! Po 20 vam jih plačam, več ne smem!« Toda že je tu tržni inspektor. Gospodinja mirno nabere jajčka v svojo tržno torbo, jih plača

po 20 dinarjev in odide. Kmetiči gleda za njo z malce čudnim pogledom. Slišati je vročični in razlage in prepričavanja o davkih, o cenah v trgovini, o umetnih gnojilih in še marsikaj, seveda iz ust prodajalca. Gospodinja se drže določenih cen, glas iz zvočnika jih ozorzarja, da je to v njihovem interesu. Mogoče je uspelo kateri od kmetičev prodati nekaj tudi po starih cenah, vendar je bilo takega blaga zelo malo. Jajčka, ki so obležala najprej skrita pod solato ali pod prodajno mizo, so kasneje priromala na dan po 20 dinarjev...

Spominu padlih v Kostanjevici

21. oktobra je bil v Kostanjevici na Krki krajevni praznik. Ob tej priložnosti so se množično organizirale društva in ustanove oddolžile padlim pred spomenikom Talca. V kratkem govoru so Kostanjevici spet slišali o poslednji poti talcev, ki so v krvavem oktobru 1943 dali svoj krvni dar za osvoboditev.

PRAZNIK ŽENA
V nedeljo, 26. oktobra je bila tudi v Kostanjevici proslava 15. obletnice prvega kongresa SPZZ. V Domu kulture je bila kratka proslava, nato pa filmska predstava. Komisija za ženska vprašanja pri tuk. SZDL je potem poskrbela za skromno pogostitev žen.

ZA DAN REPUBLIKE OTVORITEV TELOVADNICE
TVD Partizan v Kostanjevici, ki ima okoli dve stotici članov, kakor tudi šolska mladina, doba za rojstni dan naše države novo telovadnico, ki je bila že nekaj let predmet ostrih debat in polemik. Gradnja je prevzel

Delavci so se pripravili na novo telovadnico, ki je bila že nekaj let predmet ostrih debat in polemik. Gradnja je prevzel

Delavci so se pripravili na novo telovadnico, ki je bila že nekaj let predmet ostrih debat in polemik. Gradnja je prevzel

Drobne iz Sevnice

Gospodarska poslovna zveza »Zasavje« je dogradila upravno zgradbo na Savski cesti, spodaj so pisarne, zgoraj pa stanovanja. S tem je delno rešila svojo stanovanjsko stisko in problem strokovnega kadra podjetja. Za dograditev so porabili približno 10 milijonov dinarjev.

1. avgusta letos sta se združili podjetji »Sodarstvo« in »Gospodarska poslovna zveza Zasavje«. »Sodarstvo« dela bukove in hrastove sode, po katerih je zaradi dobre letine, grozdja in sadja veliko povpraševanje. Zdaj delajo samo za lokalne potrebe. V podjetju je slaba mehanizacija. S priključitvijo se bo kvaliteta, sodov izboljšala.

Kmetijska zadruga Sevnica je pogodbeno posejala 32 ha italijanske pšenice. V kooperaciji se je vključilo 70 kmetov. Setev nadzoruje kmetijska tehnika.

Kmetijska zadruga Sevnica je odkupila približno 5 vagonov jabolč in 4 vagonov krompirja. Večino sadja in krompirja so prodali na Hrvaško, nekaj pa tudi v Sloveniji. Del krompirja so pridržali za seme.

Del šole v Sentjanžu bo še letos pod streho, pouk pa bo v njej prihajen leto. Gradnja občine. Se vedno so problem finančna sredstva Stala bo 24 milijonov din. V njej bo tudi eno družinsko in dve samski stanovanji. Občina pripravlja tudi načrte za gradnjo šole v Telčah, kjer imajo zdaj pouk v privatni hiši, ki je stara in slaba. Med vojno je bilo veliko šol v sevnški občini porušeni, zdaj pa občina sama ni mogoča dovolj sredstev, da bi kmalu zgradila nove.

15. septembra je bila odprta v Sevnici »Oprema«, nova poslovalnica trgovskega podjetja »Sloga«. Poslovalnica je dobro založena z vsem, kar je po-

V Škocjanu so ustanovili TVD Partizan

Kljub prezaposlenosti si učiteljsko v Škocjanu še vedno utrga čas za delo z mladino, za pozitivno prosvetno-kulturnega življenja na vasi. Lani je bila naša mladina najbolj delavna v vsej šentjernejški občini, zato ima tudi letos kar lepe delovne načrte. S pomočjo druge namerava ustanoviti kolektiv mladih zadržnikov, da se pa tudi pobudo za ustanovitve telovadnega društva v Škocjanu.

Za fizikolturno društvo je tudi med šolsko in starostvoškimi skupinami.

ŠAH

NOVO MESTO: ZELENICAR (LJ.) 6 IN POL: 3 IN POL
V počastitev občinskega praznika Novega mesta so se novomeški šahisti pomerili z ekipo ljubljanskega Zeleznicarja na 10 deskah. Ker je ljubljanska ekipa nastopila v najmočnejši postavi, se je obetala ogorčena borba za zmago. Vse to pa je zaradi dobre igre novomeških šahistov izostalo. Večina članov novomeške ekipe je že v otvoritvah dosegla boljši položaj, tako da je preostala samo še naloga, da pozicijske prednosti realizirajo. To nalogo so skoraj vsi dobro opravili, tako da se je dvojbo končal z visoko zmago Novomešanov z rezultatom 6 in 3 in 3 pol. Posamezne partije so se končale takole:

Na prvi deski se je dvojbo prvotekomov Sitarja in Izveka končal z delitvijo točke, na drugi deski pa je Zabukovec (Nm) premagal Silana. Na 3. in 4. deski so bili uspešni Ljubljancini. Dr. Poljan je premagal dr. Goleza, Kastelec pa Avca. Na peti deski je zmagal Klimec (Nm), na šestki pa je Doki remiziral z inž. Asejčevim. Zadnje deske so novomeški ekipi pomagale do zmage. Pitek ml. je premagal inž. Gajšperca, Kitek, Čelica in Jenko Šočana. Medtem ko je Bojanič nazivlje boljše položaju le remiziral. Tako se je uradni dvojni na 10 deskah končal s prejeljivo zmago domače ekipe. Izven konkurence so igrali še na 11. in 12. deski, kjer ga je bil rezultat neodločen: Dular (Nm) je premagal Zupnika, Peša pa je remiziral z Debevcom.

Povratni dvojbo med obema ekipama bo novembra v Ljubljani.

mladino precej zanimanja. Ustanovili smo že pripravljali odbor in organizirali občni zbor društva. Žal je izredno slabo vreme mnoge prijatelje telovadbe zadržalo doma. Udeležba na občnem zboru torej ni bila najboljša. Veliko zanimanja za ustanovitev telovadnega društva Partizan v naši vasi je pokazala tudi okrajna zveza Partizana v Novem mestu, saj so nas obiskali že predsednik okrajne zveze Srečko Skrt, tajnik Kovačič, ing. Rač in prof. Glonar, okrajni inspektor za telesno vzgojo. Ti tovariši so nam dali potrebna navodila in smernice za delo v novoustanovljenem društvu.

Zenska ekipa Črnomlja ponovno prvak Slovenije
Kmetično se je zavrtelo tudi zadnje kolo v republikni ženski rokometni ligi. Zaradi lahkoteljskega prvenstva Dolenjske v Črnomlju je bila preloženja zadnja tekma v malem rokometu I. lige Slovenije med Bravo iz Ptuja in Črnomljskim Partizanom na 21. oktobra. In kot nalašč je prva tekma odločila, kdo bo prvak Slovenije.

Kdo bi si mislil, da bodo igralci Črnomljskega Partizana v Ptuju premagali izkušenejšo ekipo Dravet Črnomlčanke so popolnoma obravnavile zaupanje svojih pristavec in z zmago nad Bravo z rezultatom 4:0 osvojile naziv jesenskega prvaka v malem rokometu I. lige. Lige. Tekma je hkrati veljala tudi za nokat Jozostavice. Vsem igralkam čestitamo k uspehu in jim želimo, da se v spomladanskem delu osvojijo ta častni naslov!

Na trgu je bilo opaziti le orehe koščake, najprej po 90 dinarjev »firki«, kasneje pa je cena padla na 80 dinarjev za kilogram.

Naj omenimo še nekaj. Odlok občine dovoljuje na živilskem trgu je prodajo na kilogram. V petek je bilo na trgu premalo tehnične. Občina je lani kupila 11 novih tehničnih, ki leže že leto dni v zaboju na občini, »ker ni na živilskem trgu prostora, kamor bi jih spravljali, iz občine na živilski trg pa jih ni mogoče dvakrat na teden prenašati. K zadnji trditvi pritrjujemo, glede prostora za spravljane tehni-

čine na živilskem trgu pa se ne strinjamo. Mar res ni mogoče izdelati močnejšega zaboja s ključavnico, ki bi stal na hodniku ene od stavb na živilskem trgu, v njem bi pa bile spravljene tehnične? Tako bi bilo na razpolago dovolj tehnične in do sledno bi bilo mogoče uvesti prodajo na utežne mere.

Novomeške gospodinjice so zapuščale v petek živilski trg za dovoljne. Da je konec dosedanjega odiranja in tega, da so v Novem mestu vse najdražje, so ugotovile. Prav so imele. Toda to je le začetek boja za znižanje cen!

Vesti iz Straže

Straška železniška postaja ima skladišče v dveh železniških vagonih. Ker se Straža industrijsko razvija, bi bil že čas, da dobi postaja primerno skladišče.

Občina Straža-Toplice se ustanovila podjetje »Remont«. Podjetje je že konstituirano, registrirano pa bo v kratkem. To je bila ena izmed rešitev, da se

Kmetijska zadruga Straža in Kmetijska zadruga Dolenjske Toplice sta večino zemljišč posejali z italijansko pšenico.

Kmetijska zadruga Straža je odkupila že devet vagonov krompirja. Naročnikom so ga poslali pet vagonov, štiri pa bodo poslali v kratkem. Zadruga je odkupovala tudi živino in prašiče. V prvem polletju so odkupili prašičev za 2,7 milijonov din, po ceni 180 do 190 din kilogram, telet za več kot 300.000 dinarjev, po ceni od 180 do 190 din za kilogram, ter krav in telic za 750.000 din, po ceni 90 do 120 din kilogram. Kmetičje so vedno bolj navezani na zadrugo.

Prj Kmetijskih zadrug Straža je ustanovljen hranilni osek, ki ima že okoli 2 milijona hranilnih vlog. Od tega denarja polovico posojujejo kmetom. Pionirji so do sedaj vložili 54 tisoč dinarjev, kar je zelo pohvalno.

Narava in nazivi naših vasi
Imena slovenskih vasi so večidel povzeta po značilnosti narave, kjer so nastala. Tako imamo na primer 46 vasi z imenom Bregje, po 31 vasi z imenom Breg in Dol, 20 Goric, 31 inajst Brd. Od ostalih nazivov so najbolj pogosti Log (30-krat), Gradišče (31-krat) in Laze (31-krat).

Prvi »uspehi« dobre vinske letine so se že pokazali. Postaja ljudske milice ima zabeleženo že več družinskih sporov in raznih razgrajanj, ki jih je povzročil alkohol.

Pred kratkim je dogradila občina 5 družinskih stanovanj, ki so stala 7,5 milijonov dinarjev. S tem pa si je rešena stanovanjska stiska v Šentjernej, saj precej ljudi že dolgo živijo v neprimernih prostorih.

Prvi mesec je bila v Šentjernej ustanovljena čevljar-ska obrtna delavnica, ki dela za občinske potrebe, povezana pa je tudi z Industrijo obutve v Novem mestu. — Spomladaj je bila ustanovljena tudi krojaš-ko živiljska delavnica, ki dela za domače, naročila za delo pa dobiva tudi od podjetij »Obrtniki« Ljubljana, »Roga« Novo mesto in »Krojač« Novo me-

NOGOMET
GARNIZON JLA ZMAGOVALEC TURNIRJA
Novomeški Elan je v proslavo občinskega praznika Novega mesta priredil nogometni turnir štirih mošt. Nastopile so enajst-rih novomeških Garnizonov JLA, reprezentanca MDB in dve ekipi domačega Elana.

LEPA PROSLAVA V STRAŽI
V soboto, 18. oktobra 1959, smo imeli v Straži lepo organizirano proslavo 15. obletnice SPZZ. Pripravljali so obzorje za proslavo je vložil veliko truda, zato uspeh ni izostal.
V referatu je gov. Joža Tavčar lepo opisala zgodovinski pomen I. kongresa SPZZ, ki je bil v oktobru 1943 v Dobniču. V govoru se je spomnila padlih tovarišev iz Straže — Jožice Venturini in Malke Bele, ki sta bili umorjeni po zločinški roki v neposredni bližini Straže. Pozvala je vse žene, da se naj čim bolj izpolnjujejo na raznih področjih gospodarstva in da naj še v večjem številu sodelujejo v upravnih odborih in raznih svetih, kajti prava enakovrednost se kaže v življenju, ne pa samo na papirju — kot je dejal Lenin.

Kupim dobro ohranjen moped »Colibri«. Polak Slavko, nova hiša nad pokopališčem, Novo mesto.

LEDENSKI KOLEDAR
Četrtek, 30. oktobra — Sonja Petek, 31. oktobra — Bolfen Sobota, 1. novembra — Dan mrtvih
Nedelja, 2. novembra — Dušana Ponedeljek, 3. novembra — Silva Torek, 4. novembra — Drago Sreda, 5. novembra — Zahar

PREKLETI
Podpisani Janez Ajdič iz Cems prijavljamo karizmatično neresničenega govornika Slavku Dimitroviču iz Cems.

GIBANJE PREBIVALSTVA
NOVO MESTO
V času od 18. do 25. oktobra je bilo rojenih 13 dečkov in 12 deklic. Poročilo so se Jože Metelko, zidar iz Udhe vasi, in Veronika Novak, hči kmetia s Kala Florjan Lindič, mlilnik iz Novega mesta, in Zožja Stih, delavka iz Jedinščice, Franc Zaletel, sofer iz Zagorice, in Ivana Fabjan, frizerka iz Zafare. Alojz Zaletel, sofer iz Novega mesta, in Frančiška Grandjič, kuharica iz Novega mesta, Ivan Vežjak, elektromehaničar iz Bršljina, in Vida Osolinik, uslužbenka iz Muhabera. Martin Bulič, podoficer JLA iz Bršljina, in Marija Osolinik, gospodinja iz Muhabera.

ZAHVALE
Priročno se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam ob nenadni izgubi naše mame, stare mame

PREKLETI
Imeli so: Alojz Vidervol, upokojenec iz Gorice vasi, 62 let, Antonija Staršinič, žena upokojenka iz Kovečja, 64 let, Alojz Pečnik, poljski delavec z Vrha, 55 let, Stefan Mihelič, kmet iz Brezove vasi, 79 let.

PREKLETI
Umrla je Terezija Brodnik, delavka iz Gor. Kamenc, 70 let.

IZ MNOGOMEŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Frančiška Kokar iz Smerjete — deklco, Marija Golobčič s Kravčevega vrha — dečka, Stelka Kravs iz Vel. Kala — dečka, Marija Grivoč iz Kovačeve vasi — dečka, Ivana Turk iz Verduna — dečka, Tončka Lužar iz Kuzarjevega Kala — dečka, Matilda Piletič iz Regečeve vasi — dečka, Metka Jančič iz Novega mesta — dečka, Amalija Jordan iz Dobrave — dečka, Anica Renko iz Kranja — dečka, Angela Primo iz Koroske vasi — dečka, Kristina Turk iz Ratja — deklco, Justina Turk iz Malega Orehka — dečka, Cvetka Gril iz Regečeve vasi — deklco, Draga Spiljetič iz Pirč — dečka, Majda Tomc iz Kanjarice — dečka, Ljudmila Vidrih iz Zihovega sela — dečka, Tončka Perše iz Zbur — deklco.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Olga Sikošek iz Krži — dečka, Marija Rovani iz

MALOGLASI
Kupim koozlec dvojniki na 2-3 okna. Naslov v upravi lista (653-58).

PREKLETI
Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Alojz Pečnik, delavec z Vrha, so pretepli in mu zadali hujše telesne poškodbe. Vlada Oberstarja, gozdna delavka iz Koprivnika, je nekdo z nožem zabolil v trebuh. Stefan Mihelič, posestnik z Brezove rebrji, je pri svoji stopnicah in si poskovala desno koleno. Jozefa Miakar, žena posestnika iz Malih Pojan, je padla in si poskovala desno roko. Jozefa Vasi, delavka iz Radule, je pri stencu padla in si poskovala prsni koš. Jela Rozman, žena posestnika iz Popovčevci, je na paši padla in si poskovala desno koleno. Rudija Kmetič, delavka iz Srednje vasi, je osed pretepel s palico in mu poskovala roko. Jela Rozman, žena posestnika iz Zorja, je padla s kolesa in si poskovala glavo. Frančiška Kocjančič, žena upokojenka iz Jame, je doma padla in si poskovala levi kolko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ
Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Gorjup iz Senovega si je pri padcu zlomila desno nogo. Cerkuč Martin in Zučko Viktor, rudarja, sta se pri delu v rudniku Senovo zastrujala s plinom. Jože Krlež iz Mostega je pri padcu s kolesa dobil lažje poškodbe. Karel Miakar iz Hudega Brezja si je pri padcu s kolesom odkodiral glavo. Cita Eržen iz Cerkevci je pri prometni nesreči dobla hude poškodbe in nekoli ur po sprejemu v bolnišnico umrla.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

S šentjernejske police

Prejšnji mesec je bil dograjen vodovod v gorjanski partizan-ski vasi Mihovo. Občina je prispevala 4 milijone dinarjev, ostalo pa so napravili vaščani s prostovoljnimi delom.

Kmetijska zadruga Šentjernej je pogodbeno posejala z italijansko pšenico 40 ha zemljišč. Zadruga ima naročen komban »Zmaj«, za katerega imajo s kmeti že sklenjene pogodbe za strojno delo.

Kmetijska zadruga Prekopa je pogodbeno posejala 17 ha zemlje z italijansko pšenico, od tega 4 hektare po kooperaciji I. stopnje.

Začela se je tudi gradnja ceste Šentjernej—Ban—Javorovica, ki bo zvezana s cesto, ki vodi na

sto. Delavnica zaposluje 7 kvalificiranih delavcev in 4 vajence. Knjigovodje nimajo, ker ne morejo dobiti stanovanja.

Podjetje IEV, obrat Šentjernej je dobilo iz Vzhodne Nemčije kot tehnično pomoč vzorce novih tipov potenciometrov. V kratkem bodo poslali svoj ljudi na ogled v nemško tovarno. Podjetje ne more dobiti nekaterih strokovnjakov, ki jih zelo potrebujejo, ker jim ne more prisrčebiti stanovanj. Podjetje ima tudi svoj bič, ki prodaja delavcem toplo malico po lastnih cenah. Sindikat podjetja je kupil za bič hladilnik, ki je stal 120.000 din. Ko bodo obrat razširili, bodo zgradili tudi menzi in posebno žensko sobo.

IZ DOLENJSKIH TOPLICH
so sodelovali pionirji topliške osnovne šole pod vodstvom učiteljstva. Tovarišica Slavka Kersnik je pozdravila navzoče žene in zastopnike oblasti, nato pa se v svojem govoru spomnila časov ob ustanovitvi AFZ in delovanja žen za našo osvoboditev.

Po končani akademiji so bile žene in matere padlih borcev pogostene. Za pogostitev so prispevala domača podjetja in občina.

Neurje s točo, ki je zajelo v četrtek 16. oktobra malone vso Dolenjsko, tudi Dol, Toplicam in okolici ni prizaneslo. Najstarejši ljudje v Dol, Toplicah

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

LEDENSKI KOLEDAR
Četrtek, 30. oktobra — Sonja Petek, 31. oktobra — Bolfen Sobota, 1. novembra — Dan mrtvih
Nedelja, 2. novembra — Dušana Ponedeljek, 3. novembra — Silva Torek, 4. novembra — Drago Sreda, 5. novembra — Zahar

PREKLETI
Podpisani Janez Ajdič iz Cems prijavljamo karizmatično neresničenega govornika Slavku Dimitroviču iz Cems.

GIBANJE PREBIVALSTVA
NOVO MESTO
V času od 18. do 25. oktobra je bilo rojenih 13 dečkov in 12 deklic. Poročilo so se Jože Metelko, zidar iz Udhe vasi, in Veronika Novak, hči kmetia s Kala Florjan Lindič, mlilnik iz Novega mesta, in Zožja Stih, delavka iz Jedinščice, Franc Zaletel, sofer iz Zagorice, in Ivana Fabjan, frizerka iz Zafare. Alojz Zaletel, sofer iz Novega mesta, in Frančiška Grandjič, kuharica iz Novega mesta, Ivan Vežjak, elektromehaničar iz Bršljina, in Vida Osolinik, uslužbenka iz Muhabera. Martin Bulič, podoficer JLA iz Bršljina, in Marija Osolinik, gospodinja iz Muhabera.

ZAHVALE
Priročno se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam ob nenadni izgubi naše mame, stare mame

PREKLETI
Imeli so: Alojz Vidervol, upokojenec iz Gorice vasi, 62 let, Antonija Staršinič, žena upokojenka iz Kovečja, 64 let, Alojz Pečnik, poljski delavec z Vrha, 55 let, Stefan Mihelič, kmet iz Brezove vasi, 79 let.

PREKLETI
Umrla je Terezija Brodnik, delavka iz Gor. Kamenc, 70 let.

IZ MNOGOMEŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Frančiška Kokar iz Smerjete — deklco, Marija Golobčič s Kravčevega vrha — dečka, Stelka Kravs iz Vel. Kala — dečka, Marija Grivoč iz Kovačeve vasi — dečka, Ivana Turk iz Verduna — dečka, Tončka Lužar iz Kuzarjevega Kala — dečka, Matilda Piletič iz Regečeve vasi — dečka, Metka Jančič iz Novega mesta — dečka, Amalija Jordan iz Dobrave — dečka, Anica Renko iz Kranja — dečka, Angela Primo iz Koroske vasi — dečka, Kristina Turk iz Ratja — deklco, Justina Turk iz Malega Orehka — dečka, Cvetka Gril iz Regečeve vasi — deklco, Draga Spiljetič iz Pirč — dečka, Majda Tomc iz Kanjarice — dečka, Ljudmila Vidrih iz Zihovega sela — dečka, Tončka Perše iz Zbur — deklco.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Olga Sikošek iz Krži — dečka, Marija Rovani iz

MALOGLASI
Kupim koozlec dvojniki na 2-3 okna. Naslov v upravi lista (653-58).

PREKLETI
Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Alojz Pečnik, delavec z Vrha, so pretepli in mu zadali hujše telesne poškodbe. Vlada Oberstarja, gozdna delavka iz Koprivnika, je nekdo z nožem zabolil v trebuh. Stefan Mihelič, posestnik z Brezove rebrji, je pri svoji stopnicah in si poskovala desno koleno. Jozefa Miakar, žena posestnika iz Malih Pojan, je padla in si poskovala desno roko. Jozefa Vasi, delavka iz Radule, je pri stencu padla in si poskovala prsni koš. Jela Rozman, žena posestnika iz Popovčevci, je na paši padla in si poskovala desno koleno. Rudija Kmetič, delavka iz Srednje vasi, je osed pretepel s palico in mu poskovala roko. Jela Rozman, žena posestnika iz Zorja, je padla s kolesa in si poskovala glavo. Frančiška Kocjančič, žena upokojenka iz Jame, je doma padla in si poskovala levi kolko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ
Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Gorjup iz Senovega si je pri padcu zlomila desno nogo. Cerkuč Martin in Zučko Viktor, rudarja, sta se pri delu v rudniku Senovo zastrujala s plinom. Jože Krlež iz Mostega je pri padcu s kolesa dobil lažje poškodbe. Karel Miakar iz Hudega Brezja si je pri padcu s kolesom odkodiral glavo. Cita Eržen iz Cerkevci je pri prometni nesreči dobla hude poškodbe in nekoli ur po sprejemu v bolnišnico umrla.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski fantje — JOŽE PAPEŽ, STANKO KRALJ, FRANC ŠUŠTARŠIČ in LOJZE GRICAR, ki služijo vojaški rok v Kumanovem v Makedoniji, prisrčno pozdravljajo vse Dolenjce in Dolenjke ter želijo, da bi bila rimska letina dobra.

POZDRAV DOMAČIM
»Prosim, če sporočite iskrene pozdrave staršem, sorodnikom, znancem in prijateljem, zlasti pa vaši mladini, nam piše LUDVIK MEDIC, ki služi rok v Beogradu.

POZDRAVI DOLENJSKI
Dolenjski

AVTO CESTO BODO IZROČILI PROMETU V NEDELJO, 23. NOVEMBRA 1958

Pred velikim slavljem na Dolenjskem

Kakor poročamo danes na prvi strani, so gradbena podjetja, investitorji in mladinske delovne brigade pred dnevi zaključile glavna dela na avtocesti Ljubljana-Zagreb. Zadnje tedne se je med črni- mi asfaltnimi in belimi betoner- ni razvila zagrižena tekma, kdo bo prej zaključil dela. V petek popoldne (24. oktobra) so asfaltni bližje Trebnjega položili na novo cesto zadnje kvadratne metre asfalta. Nekaj dni zatem so jim sledili betonirji. Izredna prizadevnost strokovnjakov, delavcev, šoferjev, inženirjev investicijskih grup, glavnega štaba MDB in vseh mladinskih delovnih brigad je bila s tem zaključena z nepričakovano lepim uspehom:

Praktično je bila nova cesta zgrajena skoraj mesec dni pred postavljenim rokom. Seveda s tem ni rečeno, da so vsa dela že zaključena. Ne, v novembru bo približno 3500 fantov in deklet na cesti še gradilo priključke na novo prometno magistralo, urejalo robove in bregove usekov.

Toda glavno je zaključeno — zdaj ne more nobena sila več zavreti zaključnih, drobnih del na novi cesti, nam je v petek zvečer dejal sekretar komiteja komunistov — graditeljev avto ceste tovariš Niko Belopavlić, ko je obiskal naše uredništvo kmalu potem, ko so z delavci blizu Trebnjega skromno proslavili zmagoviti zaključek del na asfaltnem odseku avto ceste.

Delovni polet mladinskih delovnih brigad, delavcev, inženirjev in tehnikov, šoferjev in investitorjev pa ni po petkovih in sobotnih zmagah na cesti nič manjši. Nasprotno, vzdolj nove ceste vlada nezmanjšana živahnost. Skoraj vse brigade, ki bi morale oditi v soboto 1. novembra domov, želijo ostati na cesti do njene otvoritve. Vse hiti, da bi bila nova cesta, ki jo bo odprl predsednik republike maršal Tito, čim lepša, čim popolnejša.

Karlovška mladinska brigada 9-krat udarna!

Na sestanku Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad 23. oktobra v Otočcu je bilo sklenjeno, da na temelju doseženih uspehov v drugi dekadi meseca oktobra dobijo prehodno zastavo glavnega štaba IV. Karlovška brigada »Ivica Gojaka«, ki je bila hkrati s tem že devetkrat proglašena za udarno. Petič je bilo za udarne proglašeni 19 brigad, štirikrat 10 brigad, trikrat 1 brigada, dvakrat 24 brigad, enkrat pa ena brigada.

Za izredne dosežene uspehe pri delu je glavni štab posebej pohvalil 45 brigad.

Z izredno požrtvovalnostjo vseh graditeljev je največja letošnja delovna obveza jugoslovanske mladine uresničena. V rekordnem času kratkih 8 mesecev je bilo zgrajenih 80 km najmodernejše ceste.

Zvedeli smo, da pripravljajo graditelji skupno s predstavniki Glavnega štaba, gradbenih podjetij in najvišjih predstavnikov državnega in političnega vodstva Slovenije za otvoritev nove ceste veliko slavlje, ki bo v Novem mestu. Za drugič se bomo letošnje zbrali v dolenjski metropoli, tam, kjer so se pred 8 meseci zbrale prve mladinske brigade pred začetkom velikega dela. Prezgodaj je še, da bi

Ribanje asfaltne ceste ni sramotno delo, brigadirji so se ga vedno lotili s posebnim veseljem, posebno zadnje dni v minulim tednu, ko je bilo tudi to delo končano...

Iz asfaltne baze v Trebnjem se ne kadi več

Asfaltna baza v Trebnjem s svojimi 120 delavci in tehniki je ustavila svoje stroje in mešalce. To je največje tovrstno podjetje v Jugoslaviji, letos pa tudi v vsej Evropi.

Od julija, ko je začela z delom in do nedavna, ko je prenehala, je v 85 delovnih dneh pripravila v šestih velikih me-

lahko podrobneje poročali o krajev Dolenjske. V Novem mestu bo odprta velika razstava fotografij iz dela in življenja v brigadah, v vseh naseljih pa bodo se posebne proslave z okoliskim prebivalstvom vred. O vsem tem bomo še poročali.

Družabni prostori v mladinskih naseljih

Da bi se tudi nadalje društveno in zabavno življenje brigadirjev v mladinskih naseljih lahko razvijalo po načrtu in nemoten, so mladinci za družabne prostore izkoristili barake, v katerih so prej bile brigade. Kajti vreme ni več

primerno za tovrstno udeleževanje na prostem.

V mladinskem naselju »Boris Kidrič« v Kronovem so brigadirji prav lepo in ukusno uredili svoj prostor z raznimi risbami, s fotografijami in z lepo izpisanimi parolami. Prostor je opremljen tudi z mizami, stoli in prti, tako da je prav privlačen in domač. V njem je razglasna postaja in gramofon s ploščami, knjižnica, šahovske deske, časopisi in revije. Prostor je vsak večer poln do zadnjega kotička, razglasna postaja pa predvaja glasbo za zabavo in ples.

Podobne prostore si u tudi naselja v Mačkovicu, kitju, Sentjurju in vzdolj vse trase, Sveti naselij so ukrenili vse potrebno za nabavo peči, da bodo prostori lahko tudi ogrevani. M. F.

Ze v prvih brigadah na avto cesti, aprila meseca, so se mladinci živo zanimali za tečaj avtomoto zveze, ki so se tiste dni začeli. Da bi delo tega področja tehnike bilo čimbolj uspešno, strokovno in pedagoško, da bi mladinci lahko obvladali tehniko vožnje in teoretični del programa, je glavni štab mladinskih brigad skupaj z avtomoto zvezo Jugoslavije podvel potrebne ukrepe za nemoteno in intenzivno delo tečajev.

V ta namen je bilo nabavljenih 14 motociklov »Puche 175 ccm, 20 motociklov »Moped« 50 ccm, 32 koles in 1 avto »Mercedes 170 V«.

Pod strokovnim vodstvom inštruktorjev pri glavem štabu: Lada Kosička, Srečka Nograška in Bruna Ameria ter s sodelovanjem drugih stro-

kovnjakov so vsi tečaji začeli s programskim delom. Brigadirji so pokazali izredno zanimanje za tečaj in so z največjo pozornostjo poslušali predavanja. Zato tudi uspeh ni izostal; izpite iz vožnje je opravilo 20.229 brigadirjev in šofer; 5.173 kolezarjev, 10.113 motoristov, 4.545 motociklistov, 446 avtomobilistov in 38 traktoristov.

Mimo že omenjene skupine inštruktorjev avtomoto zveze Jugoslavije je v vseh 17 mladinskih naseljih poučevalo teorijo in prakso 50 učiteljev. Brigadirji so razen vozil in strokovnega oseboja na razpolago 20.359 izvodov raznih strokovnih izjav, knjig in brošur, kar jim je pomagalo z uspehom obvladati po programu predvideno snov. MARKO FILIPOVIČ

Kopica dobrih rezultatov

Zadnjič smo na kratko poročali o letošnjem V. prvenstvu Dolenjske v atletiki, tokrat pa prinašamo rezultate tega prvenstva in ob tem tudi rezultate prvenstva okrajne zveze »Partizanov« Novo mesto, ki je bilo izvedeno v okviru prvenstva Dolenjske. Na splošno so bili letos doseženi veliko boljši rezultati kot na IV. prvenstvu v Kočevju. To je razumljivo, ker je v obdobju od zadnjega prvenstva dolenjska atletika napravila velik korak naprej. Novi rekordi so bili pričakovani, lahko pa rečemo, da so dolenjski atleti sposobni še za večje uspehe, žal pa v nekaterih disciplinah bolj redko tekmujejo. Prav zato so sedanjí rekordi Dolenjske v atletiki na 200, 400, 1500, 3000 in 5000 metrov, v obeh števcih, v nekaterih metih in še posebej v nekaterih ženskih disciplinah, NISO VISEK ZMOGLJIVOSTI DOLENJSKIH ATLETOV, in bodo zato prav gotovo že v začetku prihajajoče sezone izboljšani.

- Ce vzamemo za merilo vrednosti posameznih rezultatov na letošnjem prvenstvu finske tablice, potem moramo dati prednost rezultatu Dergancu v teku na 1500 in 3000 metrov. Derganc je s temi rezultati dosegel lep uspeh, moramo pa dodati, da ima sam že boljše rezultate na teh proгах (na 1500 m pod 4 minute, na 3000 m pa pod 9 minutami). Dosegel pa jih je letos v JLA in da je zato izboljšanje sedanjih dolenjskih rekordov na teh proгах samo vprašanje časa. Ce izbiramo najuspešnejše atlete letošnjega prvenstva, prav tako ne smemo pozabiti na Torkarja (Kočev-
54,4. 2. Grmovšek (N. m.) 54,7. 3. Zagar (N. m.) 56,3. Tek 800 m: 1. Groznik (N. m.) 2:06,6. 2. Stebernak (Krško) 2:11,5. 3. Radmanovič (Tek 1500 m: 1. Derganc (N. m.) 4:09,3. 2. Groznik (N. m.) 4:11,0. 3.	54,4. 2. Grmovšek (N. m.) 54,7. 3. Zagar (N. m.) 56,3. Tek 800 m: 1. Groznik (N. m.) 2:06,6. 2. Stebernak (Krško) 2:11,5. 3. Radmanovič (Tek 1500 m: 1. Derganc (N. m.) 4:09,3. 2. Groznik (N. m.) 4:11,0. 3.

1. Kotnik 138 cm. 2. Gantar 135. 3. Zorko (vse Nm) 130 cm. Skok v daljino: 1. Hudec (Nm) 412 cm. 2. Kržman (K) 394. 3. Gašperšič (Nm) 394 cm. Met diska: 1. Kotnik (Nm) 28,71. 2. Smola (K) 25,22. 3. Vidmar (Nm) 22,09. Met kopja: 1. Vidmar (Nm) 31 m. 2. Može (Nm) 25,50. 3. Smola (K) 25,50. Met krogle: 1. Kotnik 10,31 m. 2. Vidmar (Nm) 9,02. 3. Smola (K) 8,18 m.	Troskok: Spilar (Nm) 12,31 m. Samec (Krško) 11,83. Grmovšek (Nm) 11,75. Skok s palico: Bavdek (Nm) 3,0 cm. Zunič (Crn.) 2,53. Potrč (Nm) 2,35 cm. Met krogle: Potrč 12,34 Zagar (oba Nm) 9,40 Vrtačnik (Crn.) 9,48. Met diska: Potrč 33,35 Spilar (oba Nm) 30,53. Arnsšek (Krško) 29,97. Met kopja: Kastelic (Crn.) 55,56. Spilar (Nm) 48,76. Zagar (Nm) 45,20.

- VRSTNI RED V MOŠTVENEM PRVENSTVU:
1. PARTIZAN NOVO MESTO 226 TOČK.	2. PARTIZAN KOČEVIJE 205 TOČK.	3. PARTIZAN CRNOMELJ 59 TOČK.

PO V. PRVENSTVU DOLENJSKE V ATLETIKI

Veseli (K) 4:24,3. Tek 3000 m: 1. Derganc (Nm) 9:07,1. 2. Veseli (K) 9:39,9. 3. Brajer (Nm) 9:49,4. Stafeta 4x100 m: 1. Partizan Koč. 46,5. 2. Partizan N. m. 47,4. Stafeta 4x400 m: 1. Partizan Novo mesto 3:37,6. 2. Partizan Koč. 3:52,9. Skok v višino: 1. Potrč (Nm) 173.

V moštvenem tekmovalstvu se po sklepu tekmovalnega širja niso upoštevale točke, ki jih bi za novomeško ekipo dosegel Groznik, ki je tekmoval le kot posameznik.

Pri moških so bili kočevski atleti boljši od novomeških. Kočevci so dosegli 145 točk, Novomeščani pa 124 točk. Zmagovito moštvenem tekmovalstvu in pokal Atletske zveze Slovenije je novomeškemu Partizanu priborila zelo dobra ženska ekipa, ki je bila za 42 točk boljše od ženske ekipe kočevskega Partizana. Uspeh novomeških atletov je tem večji, ker ekipi, tako moška kot ženska, nista nastopili kompletni. Pri moških so manjkali Dolenc, Gabrielčič, Bete in Robar, pri ženskah pa Poleničnikova.

V tekmovalstvu za prvenstvo Okrajne zveze Partizanov so bili doseženi naslednji rezultati:

- MOŠKI
100 m: Zaletel 11,8. Maznik 11,9 (oba Nm). Samec (Krško) 11,9. 200 m: Zaletel (Nm) 24,5. Samec (Krško) 24,7. Zagar (Nm) 25,1. 400 m: Grmovšek (Nm) 54,7. Zagar (Nm) 56,3. Mojk (Crn.) 62,7. 800 m: Groznik (Nm) 2:06,6. Stebernak (Krško) 2:11,5. Tratar (Nm) 2:14,3. 1500 m: Derganc (Nm) 4:09,3. Groznik (Nm) 4:11,0. Stebernak (Kr.) 4:27,6. 3000 m: Derganc (Nm) 9:07,1. Brajer (Nm) 9:49,4. Lah (Nm) 9:55,8. Stafeta 4x100 m: Partizan N. mesto 47,4. Partizan Crnomelj 50,5. Stafeta 4x400 m: Partizan Novo mesto 3:37,6. Višina: Potrč (Nm) 173 cm. Bavdek (Nm) 170. Zunič (Crn.) 160 cm. Daljina: Zure (Nm) 632 cm. Spilar (Nm) 606 cm. Samec (Krško) 569 cm.

- ŽENSKE:
Tek 100 m: 1. Kotnik (Nm) 13,7. 2. Gole (K) 14,5. 3. Carman (Crn.) 14,6. Tek 200 m: 1. Hudec (Nm) 38,2. 2. Goršin (Nm) 39,4. 3. Gole (K) 31,3. Tek 800 m: 1. Hudec (Nm) 2:30,7. 2. Goršin (Nm) 2:34,0. 3. Kukman (Nm) 2:39. Stafeta 4x100 m: 1. Partizan Novo mesto 59,2. 2. Par-

Učitelj in medved

Ko se je učitelj Tomislav Gavrilović vračal iz Novog Pazara v svojo vas Grubetič, je na poti skozi hosto nenadoma srečal medveda. Zverina je besno napadla Gavrilovića, vendar se je nekako izognil prvemu napadu in začel bežati, medved pa za njim. Do vasi je bilo še dva kilometra. Na srečo so ta tek na

Omejeno število gostov

Indijska vlada je izdala odlok, ki omejuje velike svadbe in pojedine. Po prejšnji odločbi je bila dovoljena pogostitev do 100 gostov, po novi pa le 50.

Bilanca podmorske vojne

V Bonnu se je sestalo 2.000 častnikov nemške podmorske flote iz druge svetovne vojne. Izračunali in objavili so podatke o razdejanju, ki so ga povzročile nacistične podmornice. V nemških podmornicah je bilo skupno 39 tisoč članov posadke, od tega jih je izgubilo življenje 32 tisoč. Nemci so imeli 993 podmornic, od katerih je bilo 630 potopljenih, 153 jih je prišlo v roke zahodnih zaveznikov, 215 pa so jih uničile posadke same. Nemške podmornice so med vojno potopile 6 letalovsilnik, 6 križark, 134 rušilcev in manjših vojnih ladij ter 2779 trgovskih ladij.

Predsednik Oblo Crnomelj, tovariš Janez Zunič, pozdravlja tekmovalce V. prvenstva Dolenjske v atletiki

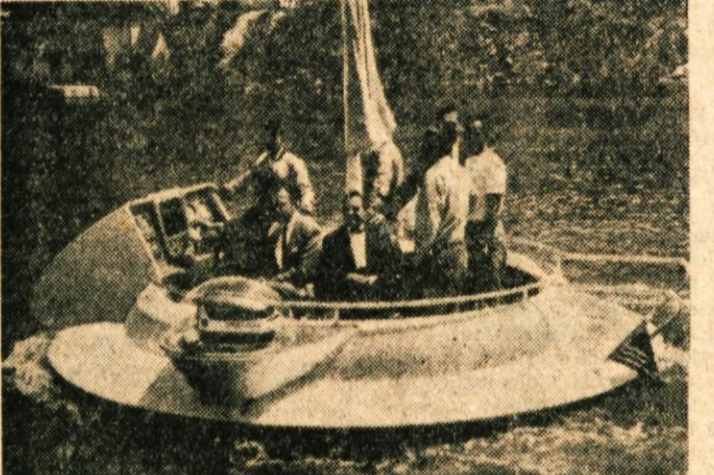
je), ki je trikratni prvak in tudi njegovi rezultati so zelo dobri. Naj omenimo, da sta Torkar in Hudetova edina dolenjska atleta, ki sta uvrščena med olimpijske kandidata, torej med kandidata za državno reprezentanco za Olimpijske igre v Rimu leta 1960. Pri ženskah je bila za najuspešnejšo tekmovalko prvenstva proglašena Hudetova, ki je po finskih tabelicah dosegla največ točk za rezultat teka na 800 m. Tudi Kotnikova, ki je osvojila kar štiri prva mesta, sodi med najuspešnejše tekmovalke letošnjega prvenstva.

Rezultati V. prvenstva Dolenjske v atletiki:

Predsednik Oblo Crnomelj, tovariš Janez Zunič, pozdravlja tekmovalce V. prvenstva Dolenjske v atletiki

2. Pucelj (K) 173. 3. Bavdek (Nm) 170 cm. Skok v daljino: 1. Torkar (K) 871 cm. 2. Zure (Nm) 632. 3. Pucelj (K) 824 cm. Skok s palico: 1. Adamič (K) 340 cm. 2. Bavdek (Nm) 310. 3. Pucelj (K) 290. Troskoki: 1. Pucelj (K) 13,09 m. 2. Čihal (K) 12,42. 3. Spilar (Nm) 12,31. Met krogle: 1. Potrč (Nm) 10,31. 2. Čihal (K) 12,24. 3. Končič (K) 9,59. Met diska: 1. Čihal (K) 41 m. 2. Bižal (K) 34,15. 3. Potrč (Nm) 33,35 m. Met kopja: 1. Kastelic Ivan (Crn.) 55,56. 2. Spilar (Nm) 48,76. 3. Zagar (Nm) 45,20.

»Plavačji krožnik« pravijo temule čolnu, ki je bil razstavljen na svetovni razstavi v Bruslju. Gre za motorni čoln brez kljuna in krme, namenjen pa je seveda le ribičem z globokimi žepi. Nosi lahko 7 ljudi, opremljen je z dvema motorjema, s podvodno televizijo, ultrazvočnim aparatom za merjenje globin, z malim radarjem za plovbo v megli in s sončnikom...

Guy de Maupassant:

Gospodična Cicifuj

Da bi se izognil sleherni razpravi, vsake-mu ugovoru in sumu priestranskosti, je ženske razporedil po velikosti njih postav in se zapovedujoče obrnil na najvišjo: »Kako ti je ime?«

Odgovorila je s povzdignjenim glasom: »Pamela.«

Tedaj je razglasil: »Številka ena, Pamela imenovana, je do-deljena poveljniku.«

Zatem je drugo, Blondino, objel v znak svojega osebnega lastništva, debelo Aman-do je izročil poročniku Ottu, Evo ali Par- radiznik dal podporočniku Fritzu, najmlaj-šo izmed vseh, Rachelo, povsem mlado rja-vočasko, z očmi črnimi kakor ožlje, židovko z zavhanim nosom, ki je pričal, da vse pri-padnike njenega rodu označuje zakrivljen nos, pa je določil najmlajšemu častniku krhkemu markizu Wilhelmu d'Erlyku.

Vse po vrsti so bile zale in zalite, obraze so imele neizrazite, druga drugi so bile po-dobne po obnašanju in polti, pač zaradi dnevnega opravljanja ljubezni in zavoljo skupnega življenja po javnih hišah.

Trtje mladi častniki so rekli, da hočejo

razvrten in razuzdan človek, sijal od raz-položenja in spuščal spolzke besede, da mu je venec rdečkastih kodrov kar gorel. Dvo-rič je v porenski francoščini in svoja brlo-garska laskanja dekletom je pljuval skozi odprtino, ki sta jo povzročila dva zlomlje-na zoba, zato jih je vsakikrat pospremil s pravo slinasto točo.

Dekleta na hvalo niso nič razumela, pa-met se jim je po vsej priliki prebudila le, kadar je izkašljaval nesopodne besede, ne-otesane rečenice, in jih popačil s svojim naglasom. Tedaj so se začele na en mah vse smejeti kakor nore, padale na trebue svojih sosedov in ponavljale izreke, ki jih je baron začel zdaj nalašč maličiti, da bi z njimi povedal grdobije. Po mili volji so jih bruhale iz sebe, kajti prve steklenice vina so jih opijanjile, njihova prava narava je zaživela in odprla vrata navadam, pol-ljubljale so brke na desni in brke na levi, stiskale moške roke, kričale iz vsega grla, pile kar počez iz kozarcev in prepevale lahke francoske pesmi ter drobne nemških popevk, ki so jih naučile v svojem dnevnem stiku s sovražnikom.

Kmalu so se razdivjali tudi moški, raz-vnela so jih ženska telesa, ko so se začela razkazovati pred njihovimi očmi in tako blizu njihovih rok; zatuli so in razbijali posode, ki so jim ga podajali ravnodušni vojaki, stoječi za njihovimi hrbiti.

Edino poveljnik je ostal zadržan.

Gospodična Cicifuj je vzel Rachelo na svoja kolena in ji hladno razvnamajoč se zdaj besno poljubljaj ebenovinaste kodrčke na njenem vratu in ji iz tesnega presledka med obleko in poltjo vsrkaval mlo toplotlo telesa in neopredeljeni vonj njene človeško-sti, zdaj zopet je jo pobesnelo ščipal skozi obleko, da je vselej zakričala, kajti obsedla je divja krutost, kakor je prihajala iz njegove potrebe po pustošenju. Večkrat jo je prijel z obema rokama in jo vlekel k sebi, kakor da bi jo hotel spraviti vase, svoje ustnice je dolgo časa pritiskal na sveža usta mlade Židovke in jo poljubljaj, da sta oba izgubljala sapo, potem pa jo večjih nenadno tako globoko ugriznil, da se je dekletu pocedila kri po bradici in ji stekla na bluzo.

Znova ga je strmo pogledala v obraz in mu med brisanjem krvi zamrmrala: »To boš poplačal, da veš!«

Zasmejal se je, njegov smeh je bil okreten. Odgovoril je: »Seveda bom plačal.«

Postregli so s posladkom, natočili so šampanjca. Poveljnik je vstal in nazdrvil z enako resnim glasom, kakor bi vzdignil kozarec v zdravje cesarice Avguste: »Nazdravljam našim damam!«

Začela se je vrsta zdravic, to so bili poz-dravni priljudnih starih vojakov in pijan-cev, v svoje besede so mešali nesramne šale in zaradi neznanja jezika se poveča-vali njihovo nesopodnost.

Ob dežju

DRUG ZA DRUGIM SO SE VZDIGOVALI, PRI-zadevalo so duhovičili in se trudili, da bi bili šegavi. Zenske so bile že majave od vina, oči so jim bile že motne in ustnice razmežehane, vsakikrat so razburjeno plo-skale.

Stotnik je hotel po vsej priliki vrtni priljudno obliko divji zabavi, zato je še enkrat dvignil kozarec in izjavil: »Nazdravljam naši zmagi nad ženskimi srčili.«

Poročnik Otto, podoben medvedu iz Crnega lesa, pa je skočil pokonci razvnet in prepojen s pijačo. Pijani patriotizem ga je tako prevzel, da je zakričal: »Nazdravljam naši zmagi nad F ancijol-Zenske so utihnilo, čeprav so bile že opte, in Rachel je vsa drhtela, ko se je okrenila in rekla: »Da veš, spomnem Francoze, ki bi pred njimi ne poznal reči tega!«

Malega markiza je vino izredno raz-položilo, še vedno je držal Rachelo na kol-enih in bruhnil v smeh: »No, no, no, kar se mene tiče, jih še nikoli nisem srečal. Brž ko se pokažemo, zbežijo ko zajci.«

Deklica mu je razkačena vrgla v obraz: »Lažem umazanec!«

Za trenutek se je zastrmel v njene svet-le oč, kakor je strmel v oči na portretih, preden jim je z revolverjskimi strelji pre-klunjal platno, potem pa bruhnil v smeh: